

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI.

Piątek, 5 kwietnia 1935 r.

Nr. 94

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową **2.50** zł.

ś. p.

WŁADYSŁAW ROZPENDEK

długoletni pracownik Towarzystwa Bezimiennego Kopalń Węgla „Czeladź“

Po długich cierpieniach zasnął w Panu w dniu 4 kwietnia 1935 r. w 46 roku swego życia.

W Zmarłym tracimy oddanego pracownika.

Cześć Jego pamięci!

DYREKCJA TOWARZYSTWA BEZIMIENNEGO
Kopalń Węgla „Czeladź“.

1851

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie

ś. † p.

MARJI ZYSÓWNY

w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu, Szan. Dyrekcji Gimn. im. Prusa, Szan. Gronu Prof. i Młodzieży składamy tą drogą serdeczne „Bóg Zapłać“

RODZINA.

ś. † p.

WŁADYSŁAW ROZPENDEK

długoletni pracownik Towarzystwa Bezimiennego Kopalń Węgla „Czeladź“
Po długich cierpieniach zasnął w Panu w dniu 4 kwietnia 1935 r.
w 46 roku jego życia.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu 6 kwietnia 1935 r. o godz. 16-ej ze szpitala Św. Łazarza w Krakowie na cmentarz Rakowicki.
W Zmarłym tracimy oddanego nam kolegę.

1852

Cześć Jego pamięci!
Urzednicy Towarzystwa Bezimiennego Kopalń Węgla „Czeladź“

MINISTER EDEN W PRADZE

Dwugodzinna konferencja z Beneszem

PRAGA 4.4 (Tel. wł.) Minister Eden przybył tu o godz. 8 na dworzec Wilsona. Oczekiwali go min. Benesz, szef sekcji dr. Klucha, który reprezentował premiera, oraz członkowie poselstwa angielskiego, z posłem dr. Addisonem na czele. Min. Eden wraz z towarzyszącymi mu osobami udał się do poselstwa angielskiego.

O godz. 10 rozpoczęła się pierwsza konferencja min. Edena z min. Beneszem w pałacu Czerminia.

KOMUNIKAT OFICJALNY.

PRAGA 4.4. (PAT). Czechosłowackie biuro prasowe donosi: Ministrowie Benesz i Eden odbyli dwugodzinną rozmowę w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych. Wydały następujące komunikaty: przedewszystkiem następujące brzmienie:

„Ministrowie Benesz i Eden przeprowadzili w przyjaznym i serdecznym tonie utrzymywaną wymianę poglądów we wszystkich kwestiach poruszonych w komunikacie londyńskim z 8 lutego. Minister Benesz dziękował żywo ministrowi Edenowi za podanie do jego wiadomości rezultatów wizyt złożonych w innych stolicach. Ponadto minister Benesz przedstawił ministrowi Edenowi w szczególności

wom ekspozycję politykę Czechosłowacji, zmierzającą do utrzymania pokoju. Obaj ministrowie stwierdzili całkowitą zgodność celów polityki ich rządów w sprawie zabezpieczenia ogólnego pokoju oraz szczerze i miarowo przywiązanie do polityki Ligi Narodów“.

Po zakończeniu rozmowy minister Benesz podejmował lorda Edena. Śniadaniem w ścisłym gronie. Na śniadaniu obecny był również prezes rady ministrów Matyepeter.

O godz. 15.30 minister Eden w towarzysztwie sekretarza odjechał do Londynu.

NIEDYSPOZYCJA MIN. EDENA.

LONDYN 4.4. (PAT). Reuter donosi z Kolonii: Po podróży w złych warunkach atmosferycznych minister Eden poczuł się cierpiący i zdecydował spędzić noc w Kolonii. Jutro rano zapewne minister Eden wyruszy w dalszą drogę.

ODCZYT J. E. KS. BISKUPA DR. TEODORA KUBINY

Polskie Stowarzyszenie Katolików z wyższym wykształceniem w Sosnowcu powiadoma, iż w dniu dzisiejszym tj. w piątek 5 kwietnia o godz. 20 w lokalu Konwencji Węglowej Dąbrowsko - Krakowskiej

J. E. ks. Biskup dr. Teodor Kubina wygłosi odczyt

na temat: „Wrażenia z podróży i pobytu wśród wychodźców polskich w Ameryce Południowej“. Wejście na odczyt tylko za imiennymi zaproszeniami.

Przed konferencją w Stresie Rozbieżność poglądów Anglii i Włoch

Studenci francuscy PRZECIW CUDZOZIEMCOM.

PARYŻ 4.4. (PAT). Akcja przeciwko cudzoziemcom rozpoczęła przez studentów medycyny uniwersytetu paryskiego ogólnie w dalszym ciągu uniwersytety francuskie, rozszerzając się na inne wydziały. Związek studentów uniwersytetu strassburskiego postanowił rozpocząć strajk na wszystkich wydziałach w dniu 5 kwietnia. Zastrajkowali również studenci wydziału prawnego w Aix en Provence. Strajki te mają na celu poparcie żądań modyfikacji

PARYŻ 4.4. (PAT). Jak podaje „Petit Parisien“, kółka dyplomatyczne Paryża, Londynu i Rzymu czynią obecnie przygotowania do konferencji w Stresie, która może się stać decydującym momentem w polityce państw, troszczących się o umocnienie pokoju. W Stresie, a później w Genewie będzie chodziło o stworzenie mocniejszego systemu zbiorowego bezpieczeństwa w ramach paktu Ligi Narodów. Sam pakt dostarczałby tego rodzaju możliwości, a pozostaje jedynie kwestia jego

wyjaśnienia w bardziej ograniczonym zakresie, a mianowicie zastosowania tylko do Europy. Debata będą więc miała charakter konstrukcyjny i nacechowane będą dużym realizmem. Państwa wiernie idei pokojowej dbającą się dziś ściśle zbliocowego mechanizmu.

Według „Paris Soir“, od kilku dni prowadzona jest ożywiona wymiana poglądów między Francją i Anglią. Anglia pragnie w dalszym ciągu odgrywać rolę pośrednika, podczas gdy Włochy domaga

ją się sprecyzowania wspólnej linii działania w pewnych określonych wypadkach.

LONDYN 4.4. (PAT). Według wiadomości półurzędowych premier Mac Donalld postanowił udać się do Siresy i Genewy tylko w tym wypadku, o ile w związku z dalszym rozwojem sytuacji będzie to uważał za korzystne.

Uroczystości pogrzebowe GEN. KONARZEWSKIEGO.

WARSZAWA 4.4. (PAT). W piątek po południu nastąpi wyprowadzenie zwłok śp. Daniela Konarzewskiego, generała dywizji, inspektora armii na dworzec wileński. Uroczystości pogrzebowe odbędą się 6 km. przed południem w Bałogrodzie. Na tymże gen. Daniela Konarzewskiego złożony został wieniec od marsz. Piłsudskiego. Na uroczystościach pogrzebowych w Bałogrodzie reprezentować będzie marsz. Piłsudskiego gen. dywizji Dąb-Biernacki, inspektor armii.

Sosnowiczanie laureatem KONKURSU POETYCKIEGO.

WARSZAWA 4.4. (PAT). Jury konkursu poetyckiego pożyczki inwestycyjnej po rozpatrzeniu prac nadesłanych przyznało 6 nagród pieniężnych, z których pierwsza w kwocie 750 zł. przypadła Tadeuszowi Holenderowi, a druga w kwocie 500 zł. Władysławowi Sebyśle. (P. Wł. Sebyśla jest sosnowiczaninem, wychowankiem gimnazjum im. Bol. Prusa).

Olbrzymi proces W JUGOSŁAWII.

BIALOGROD 4.4. (PAT). W wielkiej aferze losowej zwanej „nasizkari“ został już przygotowany akt oskarżenia. Proces rozpocznie się 9 maja. Wśród 107 oskarżonych znajduje się b. minister Nikiez, ażeł h. postów do Skupczyny, dyrektor jednego z największych banków pracujących w eksploatacji łań i inni. Proces ten ma również cechy polityczne ze względu na osoby oskarżonych, zaangażowanych w chorwackim ruchu opozycyjnym.

KARBOLINEUM
SADOWNICZE
FARBY, LAKIERY, POKOSTY
POLECA:
Z. JACKOWSKI
SKŁAD MATERJ. APTECZ. I FARB
DĄBROWA GORNICZA
UL. 3-GO MAJA 6. TEL. 2-62.

GŁOSY PUBLICZNE

Powtórna groźba licytacji
BANKU ZAGŁĘBIA

Od władz Banku Zagłębia otrzymaliśmy następujące pismo:
Bank Towarzystw Spółdzielczych wyznaczył powtórna licytację budynku Banku Zagłębia na dzień 24 maja b.r.

Dłużnicy posiadający w tym Banku swe niewykupione weksle winni bezwzględnie wpłacić większą ratę i przedłożyć władzom Banku Spółdzielczego w Warszawie plan spłaty ratami weksli z procentami. Raty należy wpłacać na czek PKO. numer 112. Należy to uczynić jak najprędzej. Jeżeli licytacja dojdzie do skutku, to winę poniosą bezwzględnie dłużnicy, którzy świadomie nie chcą płacić zobowiązań. Władze Banku Zagłębia będą zmuszone ogłosić imiennie spis winnych ruin Banku. Gdyby właściciele weksli w Banku Tow. Spółdzielczych w ciągu czterech lat małymi ratami spłacali swoje zobowiązania nie byłoby doszło do licytacji i kosztów, które rosną z dnia na dzień.

Są ludzie, którzy mają również weksle w Banku Polskim, w Banku Gosp. Kraj. i w portfelu własnym Banku Zagłębia. Do tych ludzi piszą władze Banku upomnienia i prosby o spłacenie wziętych pieniędzy cudzych z Banku. Cudze pieniądze oddawać trzeba inaczej staje się w szeregu złodziei świadomie. Pożyczano pieniądze ciuclacy, którzy swój krawaty gromadzą na czarną godzinę, pożyczano pieniądze udziałowców. Należy te pieniądze, wzięte legalnie z Banku dziś oddawać. Zły przykład, że kto kradł w Banku, nie może dawać nikomu pożyczki, że i pożyczajacemu przysługuje prawo nieplacenia. Mogą krzyżować ciuclacy o swój grosz, mogą się buntować Bogu ducha winni udziałowcy, ale ci, co pieniądze z Banku brali na weksle, winni dziś spłacić. Tu niema żadnych wykrętów.

Panowie udziałowcy byli wezwani do składania po 1050 zł. Wpłaty idą powoli. Należy bezwzględnie wpłacać po 150 zł. gotówką i resztę weksłami po 50 zł. Pieniądże te będą pod-

stawą do rozmów ugodowych. Z gołym nikt układów prowadzić nie będzie. Udziałowcy muszą wystąpić do układów z pewnymi aktywami. W przyszłym tygodniu wystąpią władze Banku Zagłębia do rozmów z komi-

tetem wkładeń, a to po powrocie mecenasa Brauna z Warszawy. Urzędnik Banku Zagłębia udziela informacji codziennie popołudniu od czwartej do siódmej.

M.

OKRES PRZEDŚWIĄTECZNY
to najlepsza okazja do zwiększenia obrotów.
Pamiętaj o tem, że **OGŁOSZENIE**
w „KURJERZE ZACHODNIM” to najpraktyczniejszy informator i doradca.

Francja obsadzi fortece na granicy wschodniej

PARYŻ, 4.4. (PAT). Koła polityczne przywiązują duże znaczenie do sobotniego posiedzenia rady ministrów, które odbędzie się w pałacu Elizejskim pod przewodnictwem prezydenta Lebruna. Prasa przypuszcza, że na posiedzeniu tem ważną będzie sprawa zatrzymania w szeregach tych poborowych, którzy ze służby wojskowej powinni być zwolnieni w ciągu dni najbliższych.

Jak zapewnia „Le Matin”, na wczorajszym posiedzeniu komisji obrony państwa minister wojny gen. Marin dał do zrozumienia, że sprawa ta będzie przed-

miotem obrad komitetu wojakowego, który zbierze się pod przewodnictwem premiera Flandina.

Według „Petit Journal”, gen. Marin zaznaczył, iż uważa za konieczne zatrzymanie w szeregach aż do lipca tych żołnierzy, którzy mają być zwolnieni w ciągu bież. miesiąca. Jest również prawdopodobnem, że w bliskiej przyszłości odpowiednio czynności zajmą się kilkoma szybkimi oddziałami wojska.

PROGRAM RADJOWY

Otwarcie poradni RADJO - TECHNICZNEJ.

W piątek dnia 5 km. o godzinie 12, w świetlicy K. P. W. w Katowicach, przy ul. Młyńskiej 40, nastąpi otwarcie poradni technicznej, na której zamierzają działać R. T. zapraszają wszystkich członków i sympatyków radjoamatorów.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że poradnia czynna będzie w każdą wtorek i piątek od godziny 18 do 20, gdzie członkowie będą mogli korzystać z porad fachowych.

Warunki, jakie będą obowiązywać członków i osoby wprowadzone reguluje regulamin poradni, który podamy w jednym z następnych numerów.

KONCERT ZESPÓŁU T. SEREDYŃSKIEGO
Wśród lekkich, melodyjnych utworów, jakie znowu zespół orkiestralny wykona w sobotę, dnia 6 km. o godz. 14.45 na pierwszy plan wybija się ciekawa kompozycja T. Sereńskiego p.t. „Parada drewnianych żołnierzyków”.

PIĄTEK 5 KWIETNIA 1935 R.
6.30 Audycja ponna. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.05 Muzyka salowa w wyk. Małego Zespołu P. R. z wdz. Stefana Sasa — śpiew. 12.50 Chwilka dla kobiet. 13.00 Koncert Triu salowego. 13.50

Cudnia giełdy zbożowo-towarowej. 13.55 Chwilka społeczna. 14.00 Koncert popularny (płyty). 15.45 Kwadrans walców (płyty). 16.00 „Dwie Marysie” — audycja muzyczna z udziałem duetu wokalnego i instrumentalistów. 16.30 Pogadanka przyrodnicza dla dzieci starszych p.t. „Kwiecień na niebie i ziemi” w oprac. dr. Feliksa Barddelego. 16.45 „Orkowskiej” — Wamrowej i prof. St. Sumińskiego. 16.45 Kwiaty polskie (płyty). 17.00 Dyskusyjny na temat „Pracy, jako zadania kultury” — o wartości pracy powie prof. Bogdan Suchodolski. 17.15 Koncert organowy prof. Frizy Lubricha (transm. na wszystkie rozgł. P. R.). 17.40 — Audycja dla chorych. 18.10 Fragment słuchowiskowy z komedji Tad. Rittnera p.t. „Głupi Jankó”. W oprac. Leona Pomorskiego. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Krótki koncert muzyki francuskiej (płyty). 19.15 „O współpracy młodzieży z narciem” — pogadanka dla starszej młodzieży — wygł. Ferdynand Herok. 19.25 Wiadomości sportowe. 19.35 Piosenki w wyk. Wiktoru Budzyskiego. 19.50 Feljton aktualny. 20.00 „Jak spędzić święto”. 20.05 Pogadanka muzyczna wygł. Michał Kondracki. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii warszawskiej, poświęcony muzyce francuskiej. 22.30 Recytacja poezji. 22.45 Namit Wskłopotanie: „O powołaniu osobistym” — ks. dr. Augustyn Jakóbski. 23.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23.05 Skrzynka francuska.

Z CAŁEJ POLSKI

Ś. P. PROF. SOBIESKI.

Jak już donosiliśmy, w ub. środę zmarł nagłe profesor U. J. śp. Wacław Sobieski.

Ś. p. prof. Wacław Sobieski zmarł na atak serca, połączony ze sklerozą. Choćby trapiła go już od dwóch zgonów lat. Śp. prof. Sobieski urodził się we Lwowie 26 października 1872 jako syn profesora Stanisława. Studia średnie odbywał w Rzeszowie, studia wyższe na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w latach 1892 — 1896, korzystając ze stypendjum. W latach następnych korzystając z dalszych stypendiów bawił we Francji, prowadząc tam studia archiwalne i historyczne.

Studia nad Jenem Zamojnickim wywołały liczne podniecie dla zebrania materiałów w źródeł. W tym czasie prof. Sobieski objechał wiele miast Polski, a także Rosji jak i Szwecji, wreszcie wrócił do kraju.

W r. 1908 został mianowany docentem historii powszechnej na U. J. w Krakowie i w tymże roku został adiunktem archiwum królewskiego. W r. 1910 w listopadzie został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w r. 1913 profesorem zwyczajnym historii powszechnej na U. J.

W r. 1914 został mianowany członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, zaś w r. 1920 członkiem korespondentem Akademii Umiejętności w Krakowie. W drugiej połowie r. 1919 bawił w Paryżu jako członek biura kongresowego. Śp. prof. Sobieski pozostawił bogaty dorobek naukowy. W roku 1932 miał szereg wykładów w Paryżu. Zmarły pozostawił czworo dzieci.

NAPAD NA POCIĄG Z WĘGLEM

Kiedy pociąg towarowy, zapędzony węglem, przechodził koło wsi Puszczew, pod Częstochową, eskorta policyjna doszła do ciemności, iż do wagonów wskoczyła banda opryszków, którzy przy pomocy hamulców automatycznych uniemożliwili pociąg uniemożliwili.

Kiedy mimo ostrzeżeń policyjantów nastąpić dalej ustawiali pociąg zatrzymać, wówczas funkcjonariusze dali kilka strzałów. Natychmiast rozległy się krzyki i jęki, poczem jeden z opryszków padł na ziemię, brońjąc obficie krwią. Nim pociąg zatrzymano, węglem z wagonów na ręce nannego towarzysza i umieśli go w stronę wsi Bieży, gdzie pośpieszyła też ich śladem policja.

Okazało się, że jest to 24-l. zamorderca węglań. Jan Kwiatkowski, który po kilku godzinach zmarł, zdławiwszy jedną przed śmiertelnością przyznać się do winy i wskazać trzech współzestępników tej tragicznej wyprawy, którzy zostali ujęci i oskarżeni w więzieniu. Członkowie bandy będą odpowiedzialni poza usiłowaniami kradzieży za usiłowanie uszkodzenia komunikacji kolejowej, za co grozi poważna odpowiedzialność.

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

81)

Halina nie odrzekła. I ona była nie mniej wzruszona, a w takich razach głos wyczał jej w gardle i słowa przychodziły z nadludzkiem wysiłkiem.

Przytulone do siebie, jak dzieci przeżywały te raz jedną z tych jasnych chwil, kiedy blada uroda nadziei zaczyna przybierać wyraźne, realne kształty.

Z tej kontemplacji wytrafił się powtórnie szmer rozsuwanej ściany. Serca biednych niewolnic zaczęły uderzać coraz prędzej i prędzej...

Ta sama co przedtem staruszka bezszelestnie wsunęła się do separatu. Jej blada, zmierzowana twarz jaśniała teraz wewnętrznym rozradowaniem, jakie możemy często wyznać na twarzach ludzi, dla których naczelnym celem życia jest czynić dobro drugim. Na jej widok dusze dziewcząt opuściły ostatni szereg niewiary. Widziały w niej już tylko bliskie, oddane sobie serce.

Dziorozyni usiadła naprzeciw przyjaciółce i na jakiś czas popadła w melancholijne zadumę. Opromieniona przed chwilą radością twarz, przybrała teraz wygląd zimny, a nawet surowy. Trwało to jednak krótko, bo nagle oczy ożywiły się porzednią radością, a głęboko wciete koleiny zmarszczek

uksztaltowały się w przyjazny, szeroki uśmiech.

Nie martwie się nic, moje dzieci, przygotowałam wszystko jak należy w majdniejszych szczegółach, — podjęła szeptem, pochylając się w ich stronę. — Nie tylko wy wkrótce odzyskacie wolność na nowo, ale i setki innych, podobnych wam, biednych istot, jęczących w strasznych szponach tego potwora, — to rzekłszy, zwinęła suchą, kościstą dłoń w kufał i pogroziła w stronę nieobecnego prześladowcy białych niewolnic.

Ale nie to jest jedynym celem tych resztek mojego życia, — ciągnęła dalej, po malej przerwie, z jakąś dziłą, nieustępliwą zawziętością, która znów rozgorzała w jej siwych, wyblakłych oczach. — Chcę widzieć tego potwora nuzającego się w kątach własnej krwi, jak nurza się dziś w strumieniach łez tysięcy niewinnych ofiar. Chcę przetrzeć, zanim dokonam dni swojego żywota, słysząc rozdzierający krzyk nadludzkiego bólu, wydłatego z jego zachrypiałej krtani; okrzyk, w którym zawarty byłby cały ogrom cierpienia jego ofiar... Chcę się odunąć, upoić tym rozdzierającym jękiem: chcę widzieć ten bolesny pęk umozłozonego zbrodniarza wykrzywionym okropnym skurczem niepojętego cierpienia... Chcę widzieć, chcę doczekać godziny jego skonań... — Chude palce kobiety zagięły się jak szpony krwiożerczego jaszczurka, a rozszerzone nadmiernie źrenice rzuciły groźne, złowieszcze błyski.

Wylekłe dziewczęta patrzyły na tę dziwną, tajemniczą kobietę, z ust której nieprzerwanym potokiem płynęły słowa potępięcej wsłuchłości i złośczenia. W duszy nie mogły uwierzyć, że jest

ją samą, taką przyjaźnie przed chwilą uśmiechniętą staruszką. W kontraście tym było coś tak nieprawdopodobnego, co jedynie mogło być wzięte za wytwór niezdrowo wybujałej fantazji, czy też za koszmarnego sennego przywidzenia.

Pod wpływem tego co zaszło, w duszy Haliny zrodziła się trwoźna myśl, że ta kobieta cierpi na pomieszanie zmysłów, a teraz z tem przypuszczeniem pieszchły ostatnie stępnę nadziei.

Ale staruszka jakby odgadła te myśli, gdyż twarz jej rozpoznała się na nowo, a głos przybrał poprzednie, ciepłe brzmienie.

— Macie mnie za warjatę, — mówiła teraz cicho, zwiastując siwą głowę, — ale chwile takie przychodzą na mnie wtedy, ilekroć nazywam na krzywdę, jaką wyrządził mi ten człowiek... Nie, nie człowiek a potwór, co przybrał postać ludzkiego tworu!...

Panie, odpuść mi grzesznej, bo nakazałeś mi ować nieprzyjaciół i sam na krzyż modliłeś się z swych prześladowców, — ale Ty miałeś w sobie moc Boga i serce miłujące, otwarte dla całej ludzkości...

Umilkła i popadła w długi, ciężki zadumę, a tylko łzy spływające po zapadłych policzkach mówiły za nią, a wzruszone do głębi dziewczęta rozumiały ich mowę.

Po jakimś czasie uniosła najpowróć głowę i wpatrując się w przytulone do siebie przyjaciółki, mówiła:

(D. c. m.)

Najpilniejsze potrzeby szkolnictwa polskiego w Niemczech

Licząca około 1.200.000 osób ludność polska w Niemczech przedstawia się jako masa jednorodna, pod względem swej struktury społecznej i mieszkaniowej mało zróżnicowana. Składa się ona prawie wyłącznie z drobnych rolników z jednej, z robotników, rzemieślników i drobnych kupców z drugiej strony. Procent zarówno inteligencji, jak i posiadaczy nawet średnich majątków jest znikomy. Nie jest to wynik jakiegos upośledzenia umysłowego lub braku przedsiębiorczości i talentów gospodarczych ludności polskiej. Ludność ta dostarcza i dostarcza wcale sporego zastępu jednostek, które przechodzą do wyższych klas społeczeństwa, przechodzą one jednak razem ze społeczeństwem polskiego do społeczeństwa niemieckiego. Na ulicach miast, położonych na terenach zamieszkałych przez większość polską, niewiele Wrocława, czy Berlina, ale każdego bodaj większego miasta niemieckiego widzi się dziesiątki sztydów przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz tabliczek lekarzy, adwokatów, inżynierów o nazwiskach niewątpliwie polskich. Jednakowoż ci, którzy te nazwiska noszą, przeważnie nie są już Polakami, uważają się za Niemców.

Głównym, jeśli nie wyłącznym powodem wynaradawiania się tej części ludności polskiej w Niemczech, która wznosi się na wyższy szczebel hierarchii społecznej, jest okoliczność, że, by się na ten szczebel dostać, musi ona ukończyć niemiecką szkołę średnią, gdyż polskich szkół średnich do niedawna wcale w Niemczech nie było. Kończąc szkołę obcych grozi zawsze niebezpieczeństwem wynaradawiania się — zwłaszcza silniejszych charakterów. Dlatego ideałem naszym winno być stworzenie dla naszej ludności zagranicą polskiego systemu szkolnego, obejmującego wszystkie stopnie: szkołę powszechną, średnią i wyższą. Skoro jednak zadania tego z wielu względów nie można — przynajmniej obecnie — rozwiązać w całości, należy zająć się tym jego odłamkiem, na którym obecny stan rzeczy jest najbardziej niepokojący. Tym odłamkiem jest szkolnictwo średnie.

Kończenie niemieckiej szkoły powszechnej wpływa niewątpliwie ujemnie na poczucie przynależności narodowej polskiej, ale wpływ ten można w znacznej mierze neutralizować. Dziecko styka się w tej szkole z większością, co najmniej z dużym odsetkiem innych dzieci polskich. Dziecko znajduje się jeszcze pod przeważającym wpływem rodziców. Rodzina w tym okresie życia nauki jest ważniejszym czynnikiem wychowawczym, niż szkoła. Dziecko uczęszczające do szkoły powszechnej nie ma, a przynajmniej nie musi mieć ambicji wybić się ponad swą dotychczasową sferę i przyswojenia sobie zdobytych kulturalnych, któreby nie było udziałem jego polskich rodziców. Wreszcie lata, które dziecko spędza w szkole powszechnej, nie mają decydującego wpływu na skryształowanie się jego światopoglądu, jego poczucia przynależności społecznej i narodowej. Te wszystkie momenty, które oddziałują niwelująco na wynaradawiający wpływ obecnej szkoły powszechnej, odpadają, jeśli chodzi o szkołę średnią. Do szkoły tej, jeśli chodzi o teren niemiecki, dostają się z powodów ekonomicznych względnie materialnych dzieci polskie, to też stykają się w nich z przywiązaną do większości kolegów Niemców, wychodzą spod przeważającego wpływu domu rodzinnego, wreszcie nastawione są w kierunku wyjścia w inną sferę kulturalną, niż sfera ich rodziców. Nie mają kontaktu z wyższą kulturą polską, przeszkadzając im wpływem jedynie wyższej kultury, jaką mogą poznać, tj. kultury niemieckiej. Ich młode wrażliwe umysły wchłaniają tę kulturę intensywnie, w ich psychice następuje przelot: zrywają z polskością, stają się Niemcami.

To też zagadnienie polskiej szkoły średniej jest zagadnieniem naczelnym.

Jeśli chodzi o teren niemiecki. Teren ten dopomina się o taką szkołę i ze swej strony czyni wielkie wysiłki materialne i organizacyjne, by taką szkołę stworzyć. Społeczeństwo polskie w kraju musi mu w tym pomóc. W chwili obecnej istnieje zaledwie jedna polska szkoła średnia w Niemczech — gimnazjum w Bytomiu, utrzymywane przez Związek Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech. Równocześnie na terenie samych tylko województw zachodnich Polski istnieje 50 szkół średnich niemieckich, zaspokajających w całej pełni potrzeby szkolne ludności

niemieckiej w Polsce. Ta rażąca dysproporcja: 1.200.000 Polaków i 1 średnia szkoła polska w Niemczech, 420 tys. Niemców i 50 niemieckich szkół średnich w zachodnich województwach Polski — musi jaknajprędzej zniknąć. Musimy dążyć do jej wyrównania. Musimy dla naszej ludności w Niemczech stworzyć podobne warunki dla narastania własnej inteligencji, jakiej posiada ludność niemiecka w Polsce.

Bronisław Hełczyński

prezes Towarzystwa pomocy dzieciom i młodzieży polskiej w Niemczech.

KONFERENCJA W STRESIE

na której rozstrzygane będą doniosłe zagadnienia polityki międzynarodowej, odbędzie się w zamku Borromeo na wyspie Bella, pośród jeziora Lago Maggiore. Ilustracja przedstawia widok na wyspę i zamek.

Aryjski paragraf w literaturze Nowe zarządzenie antyżydowskie w Niemczech

„Neue Züricher Zeitung” zamieszcza wiadomość swego berlińskiego korespondenta, w której powiada się, że w ostatnich dniach przeprowadzone zostało w Niemczech nowe zarządzenie wobec żydów, które ma duży znaczenie w kwestii żydowskiej w Niemczech. Państwowy związek literatów wykluczył wszystkich niearyjskich członków a zarazem odmówił rozpatrywania wniesionych zgłoszeń członkowskich i nie będzie przyjmował nowych zgłoszeń. Zarządzenia te dotyczą nietylko żydów. Członkami państwowego związku literatów przestają być i ci autorzy, w których rodzinach w ostatnich dwóch generacjach objawiła się domieszka krwi żydowskiej. Odnosi się to do 1.500 członków. Stosunki pomiędzy wykluczonymi autorami a państwową izbą literacką zostają zatem rozwiązane, tak, że z dniem 1 kwietnia wyklucze-

ni literaci nie mogą wydawać swych prac oryginalnych ani tłumaczeń. Zakaz odnosi się i do dzieł, które zostały przyjęte przez wydawców. Ponieważ takie stanowisko zajęła i państwowa izba malarzy i architektów, żydom uniemożliwiono jakkolwiek pracę w sztuce. Nie mogą oni wysławiać żadnych projektów ani architektonicznych planów, artyści żydowscy nie mogą wystawiać obrazów ani rzeźb. Takie same normy ustanowiono również dla filmu a z małymi wyjątkami i dla teatru oraz muzyki.

W dziennikarstwie narazie milcząco toleruje się wyjątki w prasie żydowskiej. Nie wiadomo jeszcze, jak długo jeszcze pisma żydowskie będą wychodziły. W kołach żydowskich przypuszczają jednak, że władze niemieckie pozwolą na wydawanie pism, wydawanych przez gminy wyznaniowe i redagowanych przez rabinów.

Niepokój wśród rodziców Egzaminy wstępne do gimnazjum

Ustawa o ustroju szkolnictwa, realizowana od 1933 r. w swej strukturze (6 klas szkoły powszechnej, 4 lata gimnazjum, 2 lata licencjum ogólnokształcącego, względnie 3 lata pedagogicznego) stwarza trzy szczeble ściśle powiązane tem, że każdy wyższy szczebel jest nadbudową programową dla poprzedniego.

Ta zasada znalazła swój wyraz w programach szkół powszechnych i gimnazjów.

Programy tak są opracowane, że zakres materiału naukowego szkoły powszechnej w sześciu oddziałach przygotowuje do I klasy gimnazjalnej, a mado program I klasy gimnazjum na przestrzeni całego roku ma się odwoływać do wiadomości, zdobytych w szkole powszechnej, i na nich dalej budować. Świadczy o tym, wydane w szkole powszechnej 6 czy 7 klasowej powinno być miarodajnym przy za-

kwalifikowaniu ucznia do I kl. gimnazjum. Ministerstwo W.R. i O.P. wydało jednak zarządzenie przeprowadzenia t. zw. egzaminów sprawdzających z języka polskiego i matematyki.

Po dwukrotnym zastosowaniu tego rodzaju egzaminów zaczynają one budzić coraz więcej zastrzeżeń w sferach nauczycielskich i niepokoju wśród rodziców. Egzaminy odbywają się po zakończeniu roku szkolnego, kiedy nauczyciele są przemęczeni całonocną pracą. Ponadto istotne trudności stwarza duża liczba zgłaszających się do egzaminu, których nauczyciel gimnazjum nie zna. Nowe otoczenie dla ucznia 12-13 letniego wywołuje nerwową atmosferę, w której poznanie nowośćującego i decyzyjnego często zależy od przypadku. To też na porządku dziennym spotykamy się z takimi zjawiskami, że

uczniowie zdolni nie dostają się do zakładu i odwrotnie, uczniowie nieprzygotowani zostają przyjęci. Taki stan rzeczy godzi w zasadę selekcji i ułatwiania zdolniejszym pójścia na przód. Cała ustawa o ustroju, pomysłana w formach idealnych, zostaje już u progu spaczona, a praktyka życiowa przez tego rodzaju egzaminy zaniżana zasadę jednolitości. Przez formę egzaminów, którym mieliśmy się możność przyjrzeć w roku 1933 i 1934, powróciliśmy do najgorszych tradycji starej szkoły.

Pamiętamy bowiem, że przed 1933 rokiem zalecano przeprowadzanie egzaminów w formie lekcyjnej na przestrzeni paru dni celem dokładnego sprawdzenia wiadomości ucznia. Teraz i ten półrodek, zdobyty w dawnej szkole, zarzucono. Na miejsce tego nie wprowadzono nic nowego, nie bierze się pod uwagę świadectwa ze szkoły powszechnej, nie polega się na opinii nauczyciela z tej szkoły — za wszystko wystarczy zadanie piśmienne z języka polskiego i rachunków oraz pięciominutowa rozmowa z uczniem, jako egzamin ustny.

Dla rodziców tego rodzaju egzaminu i sposób przyjmowania uczniów do gimnazjum nasuwa cały szereg wątpliwości: albo program szkoły powszechnej jest nieodpowiedni i nie czyni zadość jednolitości, albo też szkoła powszechna nie umie klasyfikować swoich wychowanków. W każdym bądź razie pomiędzy jedną i drugą szkołą są wyraźne niedowidzenia, jest jakoby nieuznawanie się i nieposzanowanie wzajemne. Jest rzeczą zrozumiałą, że przyjmowanie do gimnazjum musi się oprzeć na należytej selekcji materiału uczniowskiego, ale poszukiwać należy innych form oceniania ucznia, form odpowiadających poziomowi dzisiejszej wiedzy pedagogicznej.

Z DZIA

PROF. KOZŁOWSKI
„CZŁOWIEKIEM ŚMIECHU”

Poniedziałkowa „Depsza” (organ przemysłu współpracującego z rządem) tak kłómaczy ustąpienie prof. Kozłowskiego:

„Prof. Kozłowski posiadał jeszcze jedną zaletę, czy wada. Był kawalerem. Nie chwalił, że na świat i życie poza węzłem, pogodził wesoło. — Miał usmiech. Za mało. Był człowiekiem śmiechem. Ogarniał wybijając pogodnym spojrzeniem ludzi i rzeczy. Gdy dopadł małych, czy dużych ułomności, na które nie było rady, nie biał, znajdował ucieczkę inną: drwił i śmiał się. I to jak śmieł się wybuchowo, rozlewając, zarażając...”

Jestem ustrójem patetycznym. Chodzę na kotmach. Nie umiem się śmiać nawet sam z siebie, chociażby to tak łatwo było. Za śmiech cicha sankcja. Na piesek rzucana — leży ofiara. Z twarzy znikł grymas śmiechu...”

„Za śmiech...” — pisał „Depsza” o ustąpieniu prof. Kozłowskiego.

Nowy zarząd

OKR. WOJ. L. O. P. P.

Pod przewodnictwem wicewojewody p. Witkowskiego odbyło się w Kielcach walne zgromadzenie delegatów LOPP okręgu Kielckiego. Ze złożonego sprawozdania z działalności zarządu okręgu, za rok ubiegły wynika, że powiększył on liczbę członków o 16%, dokonując przytem znacznych prac w dziedzinie lotnictwa i obrony przeciwlotniczo-gazowej. Okręg woj. LOPP posiada 13 szybowców szkolnych, a w roku bieżącym otrzymał samolot motorowy, przez co zakres szkolenia pilotów szybowcowych rozszerzonym zostanie na loty holowane za samolotem. W październiku ub. r. w szkole szybowcowej Polichno-Pińczewo osiągnięto rekord polski długości lotu w czasie 12 g. 6 min. Po przedstawieniu planu pracy na rok następny i po ożywionej dyskusji dokonano wyboru nowego zarządu okręgu woj. LOPP, w skład którego weszli pp: Cz. Grabowski, insp. woj. PP, dyr. Kwieciński, dyr. Mazur, mjr. Królakiewicz, inż. Zagrodzki, dyr. Axoniewicz, natkom. Ratajski, nac. Kurzyżanowski i p. Ludwikowski. Ukonsolidowanie się nowego zarządu nastąpi w najbliższych dniach.

„Hej bracia kto ptakiem przelecieć chce świat Ten skrzydła Sokole od młodych ma lat”

W dniu 2 bm. w sali „Ogniska” w Dąbrowie G. odbyło się roczne walne zebranie Tow. „Sokół”. Wyjątkowo w tym roku licznie przybyli członkowie, by usłyszeć sprawozdanie ustępującego zarządu, któremu kończy się 3-letnia kadencja oraz by wybrać nowego zarząd.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa gniazda p. J. Winnickiego, na wniosek tegoż obecni uczcili pamięć b. prezesa Juliusza Piotrowskiego jednogłośnie ciszą. Na sekretarza powołano p. R. Lubojańskiego, który odczytał protokół z ostatniego walnego zebrania. Przyjęto bez żadnych poprawek. Następnie w myśl uchwały i postanowienia rocznego zebrania z ub. r. p. prezes J. Winnicki zwrócił się z przemówieniem do p. St. Frankiewicza, długoletniego skarbnika i członka założyciela, o dalszą pracę dla „Sokoła”, życząc mu długich lat życia i w imieniu gniazda, wręczając dyplom, ręcznie wykonany, członka honorowego gniazda. Obecni entuzjastycznie rzęśliwymi oklaskami i okrzykami „Niech żyje!” okazali swe uznanie dla osoby jubilat. Obchodzącego 30 lat pracy w jednej organizacji. Oby takich członków było jaknajwięcej. Za cichą i żmudną pracę, przez tyle lat w służbie sokolej w okresie zaburzeń, okupacji i w wolnej Polsce, gniazdo dało skromne podziękowanie, lecz szczerze z sercem płynące od wszystkich obecnych, a szczególnie od młodych, rwących się do życia, biorąc młodego przykład wytrwania pod sztandarem „Sokoła”. Wzruszony do głębi jubilat, dziękował duchom i druhom, życząc młodego rozwoju gniazda.

Po tej uroczystej chwili przystąpiono do sprawozdania ogólnego, z którego dowiedzieliśmy się o pracy całorocznej w Sokole.

A więc „Sokół” brał udział w świętach 3 Maja, 15 sierpnia „Cudu nad Wisłą”, wych. fizycznego, licznie reprezentując gniazdo, z tych też okazji urządzano popisy lekkoatletyczne w których zdobyto kilka pierwszych miejsc i nagród — zegar marmurowy. Brano udział w zlotach: Szarłej i Siemianowice. Dłożono dużo pracy w pracach org. „Kongresu Eucharystycznego”. Udział delegacji w procesji „Bożego Ciała”, warta honorowa przy grobie Chrystusa, w uroczystościach „Chrystusa — Króla”.

Wieczornica okręgowa t. zw. Kościuszkowska w dn. 8.XII ub. r. dała nam wyraz wewnętrznej pracy w gnieździe, gdyż odbyte przed wieczornicą zawody gimn. okręgowe dały w wyniku kilka dyplomów dla członków gniazda w Dąbrowie. Gniazdo, chcąc zasilić kasę, urządziło kilka zabaw, które cieszyły się wznędnym powodzeniem. Urządzono już w tym roku kilka pogadek dla członków gniazda, które wygłosił p. prezes J. Winnicki. Następne sprawozdanie złożył p. nac. St. Knapik z t. zw. działu technicznego. Sprawozdanie opracowane było szczegółowo, nie pomijając nawet wyczynów „Sokoła” dąbrowskiego, w biegu dorocznym „Polonji”.

Dowiedzieliśmy się, iż gniazdo liczy 180 członków wspierających 48. ćwiczących 81, młodzieży 51 (stan z ub. roku). Czynnymy sekcji jest cztery: lekkoatletyczna, gier sportowych, ping-pong, kolarska. Przy imprezach lekkoatletycznych na terenie Zagłębia „Sokół” Dąbrowski, stał się reprezentowany.

W siatkówkę żeńską i siatkówkę oraz koszykówkę męską, Gniazdo zostało mistrzem okręgu.

Szczegółowe sprawozdanie kasowe odczytał p. St. Frankiewicz. Między wieloma innymi wydatkami jest kwota 20 zł. na powodźnianie i 10 zł. na „dzwony”.

Po odczytaniu protokołu komisji rewizyjnej wyłoniła się dyskusja nad sprawozdaniami zarządu. W wyniku której na wniosek p. mec. Z. Lisiewicza udzielono absolutorium ustępującemu zarządowi.

Przystąpiono do wyboru zarządu. Jednogłośnie przez akklamacje wybrano prezesa p. J. Winnickiego oraz w tajnym głosowaniu zostali wybrani: pp.: J. Gadomska, Z. Glińska, St. Frankiewicz, inż. T. Gadomski, St. Bielecki, J. Wołowicz, L. Winkiel, L. Juszczyk, R. Lubojański, W. Ciemiński i nac. gniazda St. Knapik.

Do sądu honorowego przez akklamację wybrano pp. inż. St. Paszkowskiego, dr. M. Barlickiego i Wł. Grunwald. Komisję rewizyjną jednogłośnie wybrano w tym składzie, jak ro-

ku zeszedł: pp. inż. M. Lachowski, mec. Z. Lisiewicz i Kaz. Bielecki.

W wolnych wnioskach ponoszono sprawę zlotu dzielnicowego w Krakowie, ustalenia terminu pogadek i doboru prelegentów.

Przed zakończeniem zebrania p. prezes J. Winnicki podziękował p. naczelnikowi za wyteżoną pracę i czas, jaki poświęca przy ćwiczeniach w gnieździe.

Odszpiewaniem hymnu sokolego zakończono obrady. Zebranie cechowało nastrojowa powaga.

LICZNE I ŁADNE NAGRODY

przygotowujemy dla uczestników naszego

KONKURSU ŚWIĄTECZNEGO

Szczegóły w niedzielę

Odczyty J. E. ks. biskupa Kubiny Dziś w Stow. techników, jutro w Domu Katolickim

Wczoraj wskutek nieporozumienia podano w komunikacie o odczytach J. E. ks. biskupa Kubiny niewłaściwe terminy tych odczytów.

Komunikujemy zatem, że dziś o godz. 8 wieczorem odbędzie się odczyt J. E. ks. biskupa w lokalu Stow.

techników w Sosnowcu przy ul. 3 Maja, natomiast jutro o godz. 7 wiecz. w sali Domu katolickiego. Dzisiejszy odczyt odbędzie się za zaproszeniami, a na jutrzejszy należy się zaopatrzyć w bilety wcześniej u ks. Junga albo w sekretarjacie parafjalnym.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

5 Piątek	Dziś Wincentego
	Jutro Epifanusa
	Wschód słońca 5 m. 13.
	Zachód „ 18 m. 22.

Kinoteatry w Zagłębiu dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Niedokończona symfonia.
PALACE: „Bal w Savoyu”.
EDEN: „Malowana Złotnica”.
CASINO: „Szpieg w masce”. — „Sprytne dziewczynki”.

DĄBROWA

ARS: „Katiusza”.
BAJKA: Zemsta pana X i „Ken Maynard”.

XX
X NA ZJAZD ZWIĄZKU MIAST wyjeżdżają w sobotę do Warszawy z Sosnowca pp. mec. Kaczkowski, wiceprezydent Almsiedt oraz radni Barański, Hamankiewicz, Angier i Lejczewicz.

Z Dąbrowy wyjeżdża wiceprezydent p. Tęszyniech.

Na liczne pytania w sprawie poruszonej przez nas „gwieździ” odpowiadamy, że gwiazdka oznacza prezent, który otrzymujemy na Boże Narodzenie. Odciekawijcie się, czy myślisz kto już teraz o takim prezencie na gwiazdke.

X PRACA NIŻSZYCH FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH W SOBOTY. Zarząd główny Związku niższych funkcjonariuszów państwowych R. P. złożył w przedmym Radę ministrów memorandum w sprawie stosowania uchwały Rady ministrów o skróceniu urzędowania w soboty w stosunku do niższych funkcjonariuszów. Związek podkreślił, że funkcjonariusze muszą tak jak w inne dni tygodnia również w soboty pracować ponad godzinę, przewidzianych normalnie ustawą, bez żadnego specjalnego wymagania.

X NA BIBLIOTEKĘ PARAFJALNĄ. Koło b. wychowawek gimn. im. E. Plater w Sosnowcu obdarowało 44 książki na ręce ks. kan. Janikowskiego dla biblioteki parafjalnej. Za dar ten ks. kan. Janikowski za naszem pośrednictwem składa serdeczne „Bóg zapłać”.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś piątek, dnia 5 bm. o godz. 20.15 po czechu popularnym od 25 gr. świetna komedia muzyczna pt. „JIM i JILL”. Przedsprzedaż w firmie p. Czechowskiego.
Sobota, dnia 6 bm. o godz. 20.15 — premjera — „KSIĘŻNICZKA NA DRABINIE” w reżyserji p. H. Zelwaczewiczowej.

XX
X „FRONTEM DO MORZA”. W niedzielę dnia 7 bm. urządziła gimnazjum żeńskie im. E. Zawadzkiej w Dąbrowie antystetyczny wieczór, poświęcony propagandzie morza i Ligi morskiej i kolonialnej pt. „Frontem do morza”. Na bogaty i urozmaity program złożą się tańce, deklamacje solowe i chóralki, pieśni kaskadki, inscenizacje oraz żywy obraz, w którym uczennice zaskładu wystąpią w oryginalnie pomysłanych kostiumach. Dekonacja wykonana przez artystę malarza p. Wacława Pileckiego. Dochód przeznaczony na L. M. i K. i Związek zachodni. Przedstawienie odbędzie się w sali Restauracji o godz. 18. Bilety wcześniej do nabycia w lokalu gimnazjum, w dniu przedstawienia przy kasie.

X KIEDY BĘDZIE ROZPOCZĘTA BUDOWA KOLEI SIEMOŃ — CZELADZ? Spawa zapowiedzianej budowy kolei elektrycznej Siemień — Czelaź, napotyka na trudności, ponieważ Tow. „Tep”, posiadające zezwolenie władz i zatwierdzone plany, nie przeprowadziło dotąd wykupu gruntów. Właściciele, zdaniem „Tepu” żądają wygórowanych cen, a dotychczasowe pertraktacje nie doprowadziły do porozumienia. Wobec tego budowa rozpoczęta zostanie ze znacznym opóźnieniem, gdzieś w połowie lata.

X ZAKOŃCZENIE KURSU DLA DRUŻ. RAT. PCK. Ostatnio odbyło się rozdanie świadectw z ukończenia kursu dla członków drużyny rat. PCK przy kłop. „Saturn” w Czelaź. Po krótkim przemówieniu insp. pow. PCK Sroczyńskiego, dłuższe przemówienie wygłosił do zebranych członków drużyny zarządcowa kop. „Saturn” p. inż. Gouillon, zachęcając ich do dalszej współpracy z PCK. Kurs ukończyło 24 osoby. Wykładowcami na kursie byli pp.: dr. Frenkiel, instr. Mazur, instr. Koprzywa, instr. Górgowski, insp. Cz. Sroczyński. Komendantem drużyny jest p. Grzyb.

Z USMBIECHEM.

Muzyka w Sosnowcu

Wszystko nam w mieście najokrutniej dzwiaży. Golebierz gwizda z dachu jak ze sceny. Potem maszyna słabe nerwy męczy. Rano zaś budzi ostry wazek syreny. Przeto tak tęskno ludziom do harmonji: „Niedokończona” emulują „symfonji”.

Nie, nie, doprawdy, to nie jest reklama. Ona nie mieści się w wierszy obrebie. Ale istotnie jest to prawda sama. Że film przeliczny jest w kinie „Zagłębie”. Cała widownia jest dźwiękiem szczesliwa. Gdy cnd melodji szubienka odzywa.

A jutro znowu jest historia inna. Inny znow koncert będzie nas zachwycał. Opieka szkolna nieustannie czynna. Urządza koncert w gimnazjum Szeźcia. Że na kolonje letnie idą stadi fundusze. Przeto wy wszyscy i ja też idź muszę. Ko — Stok.

Przypominamy o koncercie NA KOLONJE LETNIE.

Przypominamy wszystkim miłośnikom muzyki i przyjaźniom młodzieży, że jutro o godz. 8 wiecz. stananiem i kłó opielki przy gimnazjum im. E. Plater i St. Szczęśnika w sali tego gimnazjum odbędzie się koncert na kolonje letnie.

Koncert ma zapewnić powodzenie, stać bowiem będzie na wysokim poziomie artystycznym. Udział w nim biorą tak wybitne siły artystyczne, jak p. Irene Strokowska — Faryszewska (śpiew), prof. Wł. Markiewiczówna (fortepian), prof. Kozłik (akompanjament). Zaznaczamy, że wystąpi również między innymi może przez pierwszy na terenie Zagłębia wielkawy instrument, mianowicie obój, na którym grać będzie p. W. Smyk. Bilety są do nabycia w składzie p. Wł. Czechowskiego. Na dwie godziny przed koncertem nabyć je będzie można przy wejściu.

XX
X KONCERT W HUCIE „MIŁOWICE”. Koło kulturalno — towarzyskie pracowników myślowych firmy „Modrzejów — Hentleke” w Sosnowcu urządziła w dniu 6 bm. (sobota) w sali Kasyina Huty „Miłowice” w Sosnowcu koncert, w którym przyjmą udział: p. prof. J. Ciemer — skrzypce, akomp. p. A. Glowacka, p. E. Zam — Baschówna — sopran, p. A. Koziołkówna — fortapian, p. H. Sajdak — bas, akomp. p. Sajdakowa oraz chór Koła pod batutą p. prof. Cichonia, przy akomp. p. Cichoniowej. Wstęp dla członków Koła i ich rodzin zł. 1, dla gości zł. 1.50. 25 proc. czystego zysku przeznaczają się na L. M. i K. Początek o godz. 19.

WIELKI WYBÓR KRAWATÓW

oraz galanterji męskiej poleca:

Magazyn Galanterji

Jan Misiórski

Będzin, ul. Kółkajna 30. Tel. 99.

X SKARGI. Czytelnicy nasi skarżą się na nieporządku w komunikacji autobusowej na linii Sosnowiec — Niemce, gdzie autobusy kursują nie podług wyznaczonego rozkładu jazdy, jak również zabierają nadmierną ilość osób, co może spowodować fatalne następstwa. Jeżeli istotnie tak się dzieje, to sądzić należy, iż właściciele autobusów nieporządku te usunąć, zwłaszcza, że władze zwracają obecnie uwagę na wszelkie niedokładności w komunikacji autobusowej i wznaję powiadamiają się skargi, wyciągają z tego odpowiednie konsekwencje do odebrania koncesji właścicielom.

X ŚWIETLICA W NIWCE. Dnia 31 marca nb. świetlica niwcka dała w szkole powoz przedstawienie amatorskie. Na wyróżnienie w przedstawieniu zasługują: Jednocześnie I. Płocinski S. Pałka S. Szewczykówna J. Szymczykówna J. Horzela Stefan, Gdalkówna Kaz., Pałka S. Pacia S. Wójcikówna Z. Słkarski A. Przedstawienie wywoływało przedewszystkiem świetlicę niwckich. Na wyróżnienie także zasłużyła sobie orkiestra mandolinistów pod batutą p. St. Horzeli. Publiczność dałała hucznymi oklaskami młodych amatorów.

X WYWIADÓWKA w szkole ziemiejskiej-przemysłowej w Sosnowcu za okres trzeci odbędzie się w niedzielę dnia 7 bm. o godz. 10.30. Obecnie niedziela o szczególniejszej członków zarządu Koła opieki

Nie pozwolimy krzywdzić

braci z za kordonu

W nadchodzącą niedzielę odbędą się w całym Zagłębiu wielkie manifestacje, na których społeczeństwo polskie energicznie zaprotestuje przeciwko bezprawnemu zarządzeniu władz niemieckich w sprawie pozbawienia prawa publiczności jedyne go gimnazjum polskiego na terenie Rze- czy w Bytomiu.

Jednocześnie zostaną uchwalone rezolucje, piętnujące postępowanie władz niemieckich wobec ludności polskiej w Niemczech i domagające się niezwłocznego cofnięcia krzywdzącego zarządzenia w sprawie pozbawienia prawa publiczności wspomnianego gimnazjum.

Manifestacje te w miastach Zagłębia odbędą się według następującego programu:

W SOSNOWCU.

O godz. 11 rano w sali kina Palace odbędzie się publiczne zebranie, na którym przemówienie wygłosi dyr. Ledwos, poczem uchwalona zostanie odpowiednia rezolucja.

W godzinach przedpołudniowych odbędzie się zbiórka uliczna, a o godzinie 5 popoł. w restauracji „drja” czarna kawa z atrakcjami. Wstąpię łącznie z podwieczorkiem, tylko 2,50 zł. od osoby.

Wpływ ze zbiórki i czarnej kawy przeznaczono na rzecz polskiego Związku zachodniego.

Osoby, które weźmą udział w zbiórce, która się odbędzie w niedzielę, ze chcą przybyć dziś do lokalu stowarzyszenia grodzkiego w Sosnowcu o godz. 19 m. 30, celem omówienia organizacji zbiórki.

W BĘDZINIE.

O godz. 11 rano w sali kina Światłowid odbędzie się zebranie protestacyjne, na którym przemówienie wygłosi delegat okręgu śląskiego P.Z.Z. a po uchwaleniu rezolucji ulicami miasta przejdzie pochód manifestacyjny, z udziałem wszystkich miejscowych organizacji i społeczeństwa. Zbiórka uliczna odbywać się będzie przed południem.

W CZELADZI.

W dniach od 1 do 7 b.m. w Czeladzi trwa Tydzień obrony kresów zachodnich, organizowany przez Związek ziem zachodnich. W dniu 7 b.m. odbędzie się zbiórka na szkolnictwo polskie zagranicą, przyczem szczegółowo omawiana będzie sprawa polskiego gimnazjum w Bytomiu.

W tym celu o godz. 10 rano w sali kina Czary odbędzie się wiec, na którym po przemówieniach uchwalona zostanie rezolucja protestująca przeciwko decyzji władz niemieckich, odwołujących jedynej średniej szkole polskiej w Niemczech.

Na wiec ten winni przybyć wszyscy, ażeby dać wyraz łączności z Polakami za granicą i udzielić w ten sposób moralnego poparcia w walce o zachowanie polskości.

W DĄBROWIE.

W sobotę, w godzinach wieczornych jeździć będzie po ulicach miasta odpowiednio udekorowane i oświetlone auto, na którym będą unieszone różne hasła i wezwania, dotyczące bolesnej sprawy gimnazjum polskiego w Bytomiu.

W niedzielę, po nabożeństwie, o godz. 10.30 rano, manifestacyjny pochód uda się przed pomnik Kościuszki, gdzie krótkie przemówienie wygłosi p. Berbecki, poczem w sali kina Lecha odbędzie się protestacyjne zebranie, na którym przemawiać będą

dzie delegat okręgu P. Z. Z. a następnie uchwalona zostanie rezolucja.

W Dąbrowie również urządzona będzie zbiórka uliczna.

W INNYCH OSRODKACH.

Prócz wymienionych miast, zebrania protestacyjne odbędą się w niedzielę we wszystkich większych miejscowościach powiatu Będzińskiego.

Zebranie protestacyjne młodzieży

Zgodnie z zapowiedzią wczoraj o godzinie 5 popoł. w sali gimnazjum im. E. Plater odbył się zebranie protestacyjne młodzieży wszystkich szkół średnich w Sosnowcu w związku z nieprzyznaniem gimnazjum polskiemu w Bytomiu praw publiczności.

Na zebraniu przemawiali: dyr. Mazur o kolonjach dzieci polskich z zagranicy, nac. Nawrocki, p. Polewkówna, Fiszeli i dyr. Ledwos w imieniu komisji międzyszkolnej o stosun-

kach polskich. Mówca zakończył swe przemówienie okrzykiem: „Młodzież polska niech żyje!”

W zakończeniu licznie zebrana młodzież uchwaliła rezolucję, w której uczestnicy zebrania wyrażają swe oburzenie na postępowanie władz niemieckich i ślubują młodzieży za kordonem, że będą budzili w społeczeństwie świadomość doniosłości istnienia polskiej placówki oświatowej na Śląsku niemieckim.

Przy GRYPIE stosuje się CHININĘ!

Pigulki z chininą w proszku „ORIGINAL” powleczone cukrem, są przyjemne w użyciu i rozpuszczalne w żołądku. Do nabycia w każdej aptece 1587

Zarejestrowane w M. S. W. pod Nr. 1492

Sytuacja na rynku pracy w Zagłębiu Dąbrowskiem

W ub. tygodniu zamotowano następujące zmiany w stanie zatrudnienia w zakładach przemysłowych w Zagłębiu Dąbrowskiem:

Z dniem 1 b.m. gwarectwo hr. Renard wysłało na trzymiesięczny urlop turnusowy 343 robotników, pozatem robotnicy ci korzystać będą również z dwutygodniowego urlopu płatnego.

Tow. Saturn zwołniało na urlop turnusowy 170 robotników z kopalni „Mars”, przyczem 18 z nich znalazło pracę w kamieniołomach.

Tow. „Saturn” przyjęło do cementowni w Wojkowicach Komornych 27 robotników; łącznie cementownia zatrudnia 121 ludzi.

Zakłady Hutniczyńskiego w Sosnowcu przyjęły do pracy 20 robotników, łącznie fabryka zatrudnia 852 robotników.

UNIERUCHOMIENIE SZKLARNI.

W ub. miesiącu została unieruchomiona na okres kilku tygodni spowodował brak zamówień huta szkła w Strzemieszycach. Huta ma być uruchomiona spowrotem z dniem 25 b.m. W związku z zatrzymaniem hut

pozostało chwilowo bez pracy 94 robotników.

UNIERUCHOMIENIE FABRYKI OLKUSZ.

Fabryka „Olkusz” w Olkuszu będzie nieczynna, spowodował konieczności przeprowadzenia remontu, w okresie od dnia 17 b.m. do 4 maja. Spośród ponad 1000 robotników zatrudnionych w fabryce, około 200 będzie zajętych przy remoncie, pozostali zaś będą bez pracy.

O ZAWARCIE UMOWY.

Dzisiaj odbędzie się w Inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie unormowania warunków pracy i płacy oraz zawarcie umowy w przemyśle budowlanym.

Dziś ostatni dzień

Kupon na kwiecień 1935

Imię i Nazwisko . . . . .

Adres . . . . .

Gazetę otrzymuję przez . . . . .

Prenumeratę za kwiecień nieliczę

Zalaczam 20 gr. na koszty manipulacyjne

Obniżenie taryfy pocztowej ZA LISTY MIEJSCOWE.

Rozporządzeniem ministra poczt i telegrafów z dnia 23 stycznia rb. została obniżona taryfa pocztowa za listy miejscowe i kartki miejscowe z zawiadomieniami o płatności welski, wezwaniami do zapłaty bieżących i zaległych należności, upomnieniami o zapłatę, a mianowicie za listy do 20 gramów na 10 groszy, ponad 20 gramów na 20 groszy, zaś za kartki na 5 gr.

Listy takie muszą być nadane w stanie otwartym oraz mogą zawierać wyłącznie niemyślowane zawiadomienia o wymiarze składek, wezwania lub nakazy, płatnicze z ewentualnie dołączonymi do nich blankietami PKO, na których mogą być zamieszczone kwoty wypisane odręcznie lub sposobem mechanicznym. Za niemyślowane zawiadomienia uważać należy zawiadomienia o wymiarze składek, a więc podające podstawę wyznaczenia, czas za który go oskutek, oraz termin zapłaty wymienionych składek.

Również wspomniane kartki mogą być wypełnione odręcznie lub sposobem mechanicznym z odręcznie dopisaną kwotą i datą płatności.

× ŚWIETLICA W BOBRKU. W niedzielę dnia 7 ktm. o godz. 3.30 popoł. odbędzie się walne roczne zebranie członków świetlicy w Bobrku w lokalu własnym, na które zaprasza swych członków zarząd. Prosi też o poparcie przedstawienia w sobotę 6 b.m. w szkole powszechnej w Niwce, z którego całkowity dochód przeznacza się na ogrodzenie szkoły. Ceny miejsc od 60 do 20 gr. Początek o g. 7.30 wieczorem.

× PRZEDSTAWIENIE NA SATURNIE. W nadchodzącą niedzielę o godz. 19 w sali klubowej na Saturnie sekcja sceniczna OMP w Czeladzi wystawi wielką rewję „Gdy szampa pieni się i strzela”. Muzyka, śpiewy, humor.

KONCERT

RESTAURACJA „B A R”

DĄBROWA,
ulica Sobieskiego 12.

rosyjskiej muzyki i chóru
od 1-go kwietnia

Tajemnicza śmierć młodej krawcowej

Samobójstwo czy nieszczęśliwy wypadek?

W ub. środę przechodnie, przechodzący przez most na Czarnej Przemysły przy ulicy 1 Maja w Sosnowcu, zauważyli na powierzchni wody zwłoki jakiejś młodej kobiety, ubranej dość dostatnio.

Zwłoki wyciągnięto na brzeg i zawiadomiono o wypadku policję. Zwłoki kobiety znajdowały się w częściowym rozkładzie, co wskazywało na to, że znajdowały się one dość długo w wodzie.

Po dokonaniu oględzin zwłok, przewieziono do kostnicy, policja zaś zajęła się zidentyfikowaniem ich.

Jak się okazało były to zwłoki 25-letniej Stanisławy Sadowskiej, mieszkanki Sosnowca (Legjonów 27).

Sadowska zamieszkiwała wspólnie ze swą matką, wdową. Zajmowała się ona krawiectwem i szycia prze-

ważnie w prywatnych domach. W związku ze swą pracą Sadowska po kilka dni nie była w domu.

Ostatnio Sadowska wyszła z domu przed miesiącem, dnia 4 marca. Gdy przez kilka dni nie wracała do domu, matka jej nie dziwiła się temu wcale, bowiem sądziła, że córka żyje w domu u jednej ze swych klientek.

Gdy jednak nieobecność Sadowskiej przedłużała się, matka jej poczuła się niepokojoną i udała się do mieszkania jednej z pań, u której miała szyć córka, aby zapytać ją o nią.

Dowiedziawszy się, że córka wcale nie była tam w ostatnich dniach Sadowska udała się do II komisariatu policji zawiadamiając o tajemniczym zniknięciu córki.

Wszczęte przez policję poszukiwania nie dały wyników i dopiero one-

gdaj znaleziono przypadkowo zwłoki młodej krawcowej w Czarnej Przemysły.

Matka, na wieść o śmierci córki, jedynej swej żywicielki popadła w wielką rozpacz.

Policja stanęła obecnie wobec zagadki, czy Sadowska popełniła samobójstwo, czy też uległa jakiemuś tragicznemu wypadkowi.

Prowadzone w tej sprawie dochodzenie prawdopodobnie wyjaśni tę tajemnicę.

Sadowska miała narzeczonego, z którym, podobno ostatnio żyła w niezbyt dobrych stosunkach, ponieważ miał on jakoby porzucić ją.

Być może, że pod wpływem tego zawodu, Sadowska popełniła samobójstwo, rzucając się w nurty Czarnej Przemysły.

GABINET KOSMETYCZNY „URODA”

Władysław Wnukowej
SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 15.

WSZELKIE ZABIEGI WCHODZĄCE
W ZAKRES WSPÓŁCZESNEJ
KOSMETYKI

PORADY BEZPŁATNIE.

Rejonowy zlot świetlic w ZĄBKOWICACH.

W Domu ludowym w Ząbkowicach odbył się zlot świetlic sejmikowych. Na zlot zjechali się członkowie świetlic, a mianowicie: z Wygiełzowa, Antoniowa, Silcorka, Ujejsca, Trzebieśtawie i Malinowice, wliczając około 500 osób. Po nabożeństwie odbyły się popisy wszystkich świetlic. Otwarcia zlotu dokonał prof. Nytko.

Okołożeńców deklamacje indywidualne i zespołowe, pieśni regionalne, tańce i piosenki, inscenizacje, przemówienia, odczyty, gry towarzyskie, popisy chórow międzyświetlicowych złożyły się na całość zlotu sąsiedzkiego.

Zlot miał na celu pogłębienie pracy kulturalno - oświatowej w ośrodkach wiejskich gminy Wojkowice Kościelne.

Przykne wrażenie zrobiło tylko to, że na zlocie brak było tych, którym rozwój prac społeczno-oświatowych najwięcej powinieli leżeć na sercu. Z wielkim uznaniem odnoszą się świetlice do instytutu oświatowego prof. Nytko, który swoją obecnością zaszczycił zlot i tą drogą dziękują mu za serdeczne przemówienie na zlocie, w którym dodał im otuchy do dalszej pracy i za opiekę nad świetlicami.

Przedwczesny wybuch kapiszonu PRZYCZYNA WYPADKU.

Onegdaj podczas pracy w jednym z białychszybów na Dębowej Górze w Sosnowcu wydarzył się niebezpieczny wypadek, wskutek nieumiejętnego obchodzenia się z materiałem wybuchowym.

Mianowicie 30-letni Józef Kamiński zamieszkały w Nawce, zakładając nieumiejętnie kapiszon, spowodował przedwczesny wybuch. Wskutek eksplozji Kamiński doznał bolesnego okaleczenia twarzy, oczu i rąk.

Ofiarę własnej nieostrożności przewieziono na kurację do szpitala.

Fatalny upadek chłopca PODCZAS ZABAWY.

Onegdaj na podwórku szkoły powszechnej przy ul. Nowej w Sosnowcu bawił się gromada dzieci.

W pewnej chwili jeden z chłopców, 12-letni Henryk Trzmiel (Aleja 25) biegnąc, podknuł się i upadł tak fatalnie, że zmarł na miejscu.

Chłopca, po udzieleniu mu pomocy, przewieziono na kurację do domu.

× **PRZEDSTAWIENIE RODZINY WOJSKOWEJ.** W niedzielę dnia 7 bm. o g. 19 odbędzie się w sali Towarzystwa dobroczynności na górze Zamkowej przedstawienie amatorskie urządzone staraniem sekcji oświatowej Rodziny wojskowej 25 pa. l. w Będzinie. Na program przedstawienia złoży się odegranie dwóch wedy utworów scenicznymi pt. „Strajk” i „Złoty kłopot” w „Złoty kłopot”. Dochód z przedstawienia przeznaczony na cele kulturalne. Ceny miejsc od 1 zł. do 20 groszy. Ze względu na godny poparcia cel, oraz walory przedstawienia należy spodziewać się licznej frekwencji publiczności.

× **DZIECI NA POPISIE TANECZNYM.** Złotem w niedzielę o godz. 11 rano wszystkie dzieci spotkają się na „Oczyszczającej Bańce” w kinie Pałacu wystawianej przez klasę tańca artystycznego szkoły muzycznej. Nader ciekawy program, w którym między innymi ujrzymy piękny obraz „W grocie króla gór” na tle nieśmiertelnej muzyki Gniego — winien zachęcić wszystkich rodziców, pragnących dla swych pociech miłych wrażeń i wesołej zabawy. Pozostałe bilety do nabycia w sklepie p. Czechowskiego w Sosnowcu, ul. 5 Maja.

× **ZE ZW. PODOFICERÓW REZ. KOŁA SOSNOWIEC-SRODULA.** Dnia 7 bm. o godz. 10 rano odbędzie się zebranie miesięczne Koła w sali szkoły powszechnej nr. 22 na Sroduli, ul. Okrzei 46. Ze względu na ważność spraw obecność członków obowiązkowa. Zarząd Koła zawiadamia, że zbiórki PW, które dotychczas odbywały się w niedzielę, od dnia 1 bm. odbywać się będą w soboty od godz. 6-9 wieczorem w szkole powszechnej nr. 22 na Sroduli.

× **ZWIĄZEK MŁODZ. PRAC. „JEDNOŚĆ” W SOSNOWCU** zawiadamia swych członków, że w niedzielę dnia 7 bm. o godz. 4 popoł. w pierwszym terminie i o 4.30 w drugim odbędzie się miesięczne zebranie. Uprasza się o punktualne i liczne przybycie.

× **ZNACZNA KRADZIEŻ.** Z mieszkania Józefa Mańki w Będzinie (Kościuszki 4)

skradziono onegdaj garderobę, bieliznę, nadjoparat oraz różne rzeczy, łącznej wartości 1200 zł.

Jak pracują harcerze na Saturnie

Walne zebranie Koła przyjaciół harcerstwa

W dniu 1 bm. w sali bibliotecznej Klubu urzędników Towarzystwa górniczo - przemysłowego „Saturn” odbyło się ogólne walne zebranie Koła przyjaciół harcerstwa na Saturnie, gdzie są trzy drużyny: żeńska, męska i starszo-harcerska.

Zebranie zajął, a następnie przewodniczył prezes Koła przyjaciel harcerstwa p. Bolesław Jankowski, sekretarzem p. Władysław Przewoźnik. Po sprawozdaniu ogólnym i kasowym zarządu Koła oraz odczytaniu protokołu komisji rewizyjnej przez p. M. Bujalską, sprawozdania zdawali: druh drużynowy podh. Włodzimierz Kuciński z V drużyny męskiej, w zastępstwie drużynowej dr. Rykaczówna z I-lej 24 drużyny żeńskiej, a z drużyny starszo - harcerskiej, w zastępstwie drużynowej dha sław Czarnomski, który też uzupełnił dwa poprzednie sprawozdania swoimi fachowymi uwagami i spostrzeżeniami. Opinie o drużynach wypowiedzieli: opiekun dha. Jan Wierczok i opiekunka dha Zofia Banaszkiwiczowa. Ze sprawozdań widać, że w drużynach praca była dość intensywna i zrobiono sporo, a jeżeli podniesienie drużyn na wyższy poziom w roku 1934 nie zostało zrealizowane, to wina w tym nie kierownictwa, lecz niesprzyjających warunków. Od czasu bowiem zorganizowania osobnych drużyn harcerskich przy szkołach powszechnych — drużyny saturnowskie nie mają skąd czerpać świeżego materiału, a inni chłopcy i dziewczęta skąpo zgłaszają się do drużyn — stąd też pochodzi mały stan liczby drużyn.

Od 9 do 30 lipca 1934 r. V drużyna męska była na obozie w Sopotni Wielkiej, obóz ten prowadził bardzo porządnie drużynowy druh Antoni Trzaski, to też obóz V drużyny saturnowskiej został zakwalifikowany przez władze harcerskie jako dobry.

Przy drużynie V męskiej prowadzone są warsztaty ślusarsko - kowalskie przez dha Antoniego Skorpę — warsztaty rozwijają się dość pomyślnie dzięki poparciu zarządu Towarzystwa Saturn i p. inż. W. Swinarskiego. Na szczególne podkreślenie zasługuje pomyślny rozwój drużyny starszoharcerskiej 3 sekcje: łucznicza, strzelecka i szachowa, osobny dział stanowi wychowanie fizyczne. Wszystkie te sekcje dały jaknajlepsze wyniki pracy. Na skutek wniosku dha harcmistrza Czarnomskiego Koło przyjaciół postanowiło zakupić wiatrówkę wojskową, która będzie służyła nie tylko drużynie starszoharcerskiej ale również i drużynom młodszej boćka w zaprawie sztuki strzelania dla ewentualnej obrony kraju.

Na zlot jubileuszowy w lipcu b.r. do Spawy wyjeżdża z Saturna 3 harcerzy i 3 harcerki, przyłączając się do drużyn zagłębiowskich. Koło przyjaciół na ten cel wyasygnuje potrzebne kwoty pieniężne. Poza tem postanowiono wyasygnować: 200 zł. na motoryzację warsztatu harcerskiego na Saturnie, 320 zł. na namiot dla V drużyny męskiej, 100 zł. na obóz letni dla I drużyny żeńskiej, 75 zł. na maskę przeciwgazową i kurs instruktorów dla drużyny starszo - harcerskiej 90 zł. na wiatrówkę, 18 zł. na prenumeratę pism oraz 110 na wycieczki, inwestycje i różne.

Postanowiono wydelegować na zjazd oddziału kieleckiego ZHP. w dniu 7 kwietnia b.r. druh opiekuna Jana Wierczoka, natomiast na walny ogólnopolski zjazd ZHP. do Gdyni kolo saturnowskie nie deleguje swego przedstawiciela ze względów na dość znaczne koszty z tym związane.

Władze Koła przyjaciół harcerstwa na Saturnie pozostały bez zmiany w dotychczasowym składzie.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Spadek obrotu towarowego polsko-francuskiego

Obrót towarowy polsko - francuski zmniejsza się stale, wykazując coraz silniejszą tendencję zmiłkową. Na zniżkę tę wpływają ograniczenia kredytowe, zastosowane przez obie strony. Ogłoszone ostatnio przez Francję dane statystyczne wykazują, że w ciągu stycznia r.b. zmniejszyła się wartość importu towarów polskich do Francji, jak i eksportu towarów francuskich do Polski, w porównaniu ze styczniem 1934 r.

Eksport francuski do Polski obniżył się więcej, niż o połowę w styczniu r.b. w porównaniu z tym samym miesiącem r. ub. i wynosił 10 milionów franków francuskich. Przywóz towarów polskich do Francji w styczniu r.b. wynosił 16,6 milionów franków francuskich, w porównaniu więc

do wywozu w styczniu 1934 r., przywóz z Polski obniżył się o 4 miliony franków francuskich.

FUZJA DWÓCH BANKÓW. Na posiedzeniu rady Banku Handlowego w Warszawie zdecydowano definitywnie fuzję Banku Handlowego w Warszawie z Bankiem Angielsko-Polskim. Wszystkie aktywa i pasywa Banku Angielsko - Polskiego przejdą na instytucję przejmującą, którą będzie Bank Handlowy w Warszawie. W związku z tem, rada banku powołała uchwałę następującą: podwyższenia kapitału akcyjnego o złotych 10.000.000, z czego złotych 2.500.000 przypada na akcjonariuszom Banku Angielsko - Polskiego, zaś 7.500.000 złotych zostanie zafinansowane do subskrypcji dotychczasowym akcjonariuszom Banku Handlowego. Kapitał zakładowy Banku Handlowego w Warszawie wynosić będzie od 25.000.000, a kapitał zapasowy 3.000.000. Objęcie nowych emisji jest już zapewnione przez kapitały wyłącznie polskie.

KRONIKA ZAWIERCIA

Pożyteczna działalność Stow. Pań Miłosierdzia

W dniu 28 ub. m. odbyło się walne zebranie Stowarzyszenia pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Zawierciu. Skład zarządu w roku sprawozdawczym był następujący: dyrektorka — ks. p. Fr. Zientara, prezydentka — p. Manja Wierzbicka, wiceprezydentka — p. Michałina Pawłowska, sekretarka — m. Rozalja Gęwałdzka, skarbniczka — p. Zofia Rumowska, zast. skarbniczki — p. Zofia Pasierbińska, sekcja rozdawnicza — p. Fr. Myśkowska, oraz panie: Zofia Bernatowa, Janina Czaplińska, Helena Jaworska, d-rowska Manja Pasierbińska i Anna Walugowa: komisja rewizyjna: pp. Janina Kasprzycka, Ad. Kucowicz i Radolf Szolc.

Walczy z ciężką 1934 wynosił 21

4935.54, wydatki zaś 4735.69, pozostałość kasowa na dzień 1.1 r.b. wynosiła zł. 192.85. Stan liczebny Stow. powiększył się w ciągu roku do 135 członkiń, z których czynnych jest 32 os. Stowarzyszenie opiekowało się 157 rodzinami w liczbie 720 os. Fundusze na cele akcji miłosierdzia czerpało Stowarzyszenie ze składek członkowskich, ze zbiorów, z kwoty przy kościele oraz różnych imprez. Wdano bonów na żywność 780 na sumę 2.905.00. Ponadto rozdano: mleka 6100 litr., jaj 820 szt., kawy 168 kg., cukru 383, sol. 191 kg., wina 3 but., słodyczy 145 kg., śledzi 176 szt., chleba 198 kg. itp. Oprócz tego wydano po domach prywatnych 4480 obiadów i 222 śniadani. Wydano ubrania: ubra-

165 szt., bielizny 204 szt., obuwia 149 szt., pościeli 26 szt., kocy 14, śniadników 7, słony 50 snopków.

W roku sprawozdawczym, jak i w poprzednim, odbyło się w dniu 19 lipca „Święto chorych”, które zgromadziło tym razem więcej kalek i chorych. Zgłaszali się bowiem nawet ci, którym Stow. się nie opiekowało. W czasie nabożeństwa wspólnie z chórem przystąpiły do Stołu Pańskiego członkinie Stow. Po nabożeństwie w kościele odbyło się na placu kościelnym śniadanie dla chorych. Chory zostali zwiózani przy pomocy pojazdów dostarczonych przez Ubogopieczalne Spół. P. C. K. i T. Alce, Zawiercie, pomoc w znoszeniu chorych okazała młodzież: z Harcerstwa, Narod. org. kobiet i katolickiego Stow. młodzieży żeńskiej i męskiej. W wielkim tygodniu poraz pierwszy odbyły się helokroje dla członkiń Stowarzyszenia. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy ubodni otrzymywali darły składające się z artykułów żywnościowych. Dużo do zawdzięczenia ma Stow. wydanie pracy ze strony Magistratu i współpracy z miejską opieką społeczną. Od 1 października 1934 r. została otwarta przez Stow. Świećlica dla dzieci w wieku pozaszkolnym, prowadzona dzięki bezinteresownej pracy pań absolwentek seminarjum nauczycielskiego.

Kino „STELLA” — Obrona Częstochowy — Przeor Kordecki.

× **ROZPOCZĘCIE ROBÓT PRZY BUDOWIE KOLEI.** Jak się dowiadujemy, od poniedziałku dnia 8 bm. rozpoczęte zostaną wstępne roboty przy budowie kolei Zawiercie — Poreba — Siewierz. Nazajutrz znajdzie pracę 50 bezrobotnych, później zaś stopniowo nastąpią dalsze przyjęcia.

KRONIKA OLKUSZA

Kino „ORZEŁ” — Przeor Kordecki — obojca Częstochowy.

× **POŚWIĘCENIE SZTANDARU.** W dn. 7 km. szkoła powz. żeńska nr. 2 w Olkuszu obchodzić będzie uroczystość poświęcenia sztandaru szkolnego.

× **ZJAZD KOLEŻEŃSKI.** Jak już donieśliśmy pokrótce, w dniach 3 i 4 maja r.b. odbędzie się w Olkuszu pierwszy ogólny zjazd koleżeńskich wychowawek i wychowanków gimnazjów olkuskich. Komitec ustalił już program zjazdu, który obejmuje: 3 maja — uroczystą mszę św. w dzień w uroczystościach 5 Maja i złożenie wieńca na pycie Nieznanego Żołnierza, odwołanie zjazdu, akademie i bankiet; w dniu 4 maja — mszę żałobną za poległych i zmarłych profesorów i wychowawców, złożenie wieńców na cmentarzach, obiad i bal. Komitec zwraca się z prośbą do wszystkich b. wychowawek o podanie swych adresów na ręce p. Sabiny Stanisławskiej w Olkuszu (5 Maja 29) lub p. Zygmunta Zbawickiego w Warszawie (Wilcza 50 m. 7).

× **WYKŁADY DLA INTELIGENCJI.** W dn. 5 km. tj. dzisiaj o godz. 7 wiecz. w sali kina „Uniocha” w Olkuszu zostanie wygłoszony odczyt pt. „Zachęta intelektualnej w Polsce” przez inż. L. Rościszewskiego. Wykład ten zainicjuje wielkie uznanie wśród inteligencji olkuskiej i cieszą się coraz większą frekwencją.

× **Z ŻYCIA SPÓŁDZIELNI W ŚLAWKOWIE.** Pod przewodnictwem kierowniczki szkoły powz. p. Kopyńskiego, odbyło się onegdaj zebranie członków spółdzielni gospodarzy w Ślawkowie (obecnych około 200 osób), na którym m. in. zmierzono bieżące art. 12 i wybrało 5 członków Rady nadzorczej: pp. Kopyńskiego, F. Makowskiego i A. Szczęśliwego.

× **KRADZIEŻ ROWERU.** W dn. 3 bm. wieczorem został skradziony z sielni rower na szkodę Stefana Wójcickiego w Olkuszu (Wolbromska 4).

Z MIECHOWSKIEGO

× **WIEJSKA BABKA.** W Mielkowie, gm. Iwanowice: zmarła przy ponadnie miesiąc w mieszkaniu Rozalja Fundament wdowa tej niefortunnej pomocy, udzielonej przez wiejską babkę, z których pomocy, niestety, dość często korzysta ludność powiatu Miechowskiego.

× **CZERWONY KUR.** Choć już do lata i upałów jeszcze daleko, w pow. Miechowskim zaczynają się masowe pożary. W ostatnich dwóch dniach pastwą ognia padły: zabudowania gospodarcze wraz z wenturami i paszą Stanisława Ptaka w Ślaskowicach; stodoły ze zbożem Władysława Piekarczyka i Franc. Bouczera w Janowicach; duża stopa do surymy w głąb w Parkosławicach i stodoła oraz stopy z marnodziejami rolniczymi Józefa Jankowskiego w Niesiechowicach.

Turystyka potrzeba człowieka

Człowiek podejmuje pewne prace, nie mające na celu żadnego interesu, prace całkowicie odległe od materialnych trosk życiowych i obce kupieckiemu duchowi. Zmienia więc m. in. człowiek miejsce swego pobytu, i w ten sposób korzysta z godzin życia niewykończonych pracą, odpoczynkiem lub snem. Wychodzi z domu, by w swym miejscu zamieszkania, niedaleko od swego domu, pospacerować, kiedykolwiek znów opuścił, na pewien czas swój dom i swe miejsce, by jako turysta udać się gdzieś dalej.

Cóż to zmusza człowieka do tego? Skąd to odwieczne dążenie ducha ludzkiego do podróży? Czy jest ono wspomnieniem i pozostałością zwyczajów całkowicie mierzanych przodków, którzy w zaraniu bytowania ludzkiego musieli zmieniać miejsca swego prymitywnego pobytu, by znaleźć owoce ziemi, jedyny środek żywności owego zamierzonego pracownika?

A może to dążenie do podróży wpływa tylko z konieczności zaspokajania naturalnego dążenia ducha ludzkiego do zmian wewnętrznych, milijny oczom i uszom człowieka?

A dalej, czy to dążenie jest tylko subiektywnym objawem, czy może jest ono wynikiem dążenia wszystkich ludzi do tego, by zbliżyć się w ten sposób do wielostronności natury, tej wielkiej żywej i michej małej wszechrzeczy ziemskiej, poza którą niczego już nie ma.

W naszym dążeniu do podróży przejawia się też, niewątpliwie, to wszystko z zakresu wymagań i dążeń, co zmieszczać można w słowach „konieczność zmian klimatu i horyzontu widzenia”.

A dalej, jedną z przyczyn potrzeby podróży jest tak ostro występujące dążenie we wszystkich klasach społecznych, jest dążenie do pełnego podkreślenia i całkowitego wyzyskania osobistej wolności każdego z nas.

Zwykłe życie zbiorowe podlega za sobą, prawie zawsze, ograniczenie i ściśnienie wolności osobistej, tego najcenniejszego daru, jakim rozporządzamy. Jest to mus wypływający z człowieka z odwiecznego przeciwieństwa pomiędzy obowiązkiem pracy, a dążnością do jaknajmniej ztego wysiłku przy wykonywaniu jej przez rozłożenie tego wysiłku na całą zbiorowość. Nacisk życia zbiorowego w czasie podróży zwiększa się lub też zmniejsza, naogół jednak ściśnienie on zawsze, nawet i wówczas, kiedy spędzamy wakacje w miejscu codziennej naszej pracy. Nie można jednak porównywać stopnia osłabienia przymusu zbiorowego życia w czasie spędzania wakacji w miejscu tego naszego zamieszkania, z osłabieniem tego przymusu z chwilą wyjazdu na odpoczynek z miejsca naszego codziennego zamieszkania. Z chwilą wyjazdu dokonujemy, niejako, istotnego zerwania z wieloma różnorodnymi obowiązkami życia zbiorowego, stwarzającymi codzienny nasz przymus, o którym wyżej mowa.

Moznaby zarzucić, iż turystyka sama z sobą przynosi także pewien przymus zbiorowego życia, odpowiadamy jednak na to, iż o ile przymus taki istnieje, i o ile byłby on nawet dość ciężki, to jednak sama zmiana środowiska przez turystykę, oddziałująca na człowieka kojąco. Ucieczka z codziennego otoczenia umożliwia nam, do pewnego stopnia, odzyskanie radości i wesołości w odczuwaniu i poglądaniu na sprawy życia.

Dążenie człowieka do wzmocnienia wolności osobistej polega na tym, nie tylko dlatego, by odzyskać ją samą, wśród zwykłego otoczenia. Pragniemy odzyskać także tak miłą nam wolność samego ciała, i dlatego to starannie się odsuwać w czasie odpoczynku od wszelkich możliwych przejawów życia zarówno prostych jak i ciężkich, przemijających i stałych, drobnych i większych, wśród których codziennie żyjemy. Człowiek był w odległej epoce swych dziejów koczowniciem z konieczności, to też wówczas najbardziej pożądaną dla niego formą wolności była ta, która zezwala mu na trwałe osiedlenie się w miejscu. Dzisiaj, kiedy osiedlił się trwale na jednym miejscu, to dążenie jego do wolności przejawia się w dążeniu do życia jak gdyby koczowniczego, albowiem istota wszechrzeczy jest ciągle dążeniem do zmiany.

W stosunku do nasiedziałości w miejscu człowieka wytwarzają wszystkie fizyczne czynniki jak: ciśnienie temperatury, nasłonecznienie, pewną jednostajność, która staje się dlań nie do zniesienia, ze względu na swą trwałość. Podróż umożliwia mu czasowe uchylenie się spod tej trwałej jednostajności. Nowoczesne środki komunikacyjne umożliwiają też czło-wiekowi położenie kresu temu ciężarowi trwałości.

Człowiek może również szukać za pośrednictwem podróży nowych czynników fizyczno-chemicznych, oddziałujących na niego, a w ten sposób podróży, podejmowana początkowo dla przyjemności, staje się podróżą odpoczynkową i leczniczą, i łączy się z leczeniem przy pomocy powietrza i wód. W ten sposób stwierdzamy, iż dzisiejsze życie zniewala nas do turystyki. Życie to podlega ściślejszemu mechanicznemu obrotowi — stwierdza Paul Valery — i dlatego

ludzie odczuwają od czasu do czasu konieczność ucieczki z tego kołata, w którym ich organizm jest ściśle, jak gdyby związany z maszyną. Wymaga ją oni odpoczynku i pragną wyzwolić się z codziennego kierunku życia i znaleźć jego powolniejsze tempo. Pragną uciec od konieczności ścisłego skupienia się, połączonego z szeregiem przysługujących reguł i zwyczajów.

Turystyka jest naturalnym przeciwstawieniem się miejskiej koncentracji, tak jak sport jest przeciwstawieniem się przewadze maszyn, posiadających wartość i znaczenie muskułów, lub też ujednolajniających ich działanie ponad wszelką miarę.

Zbytne i nagromadzenie ludności niastanowi fenomen, nigdy przedtem niespotykany. W roku 1901 istniało w Europie 21 miast o ludności ponad 100 tysięcy mieszkańców. W 100 lat później mamy już 160 takich miast. Oto wynik koncentracji przemysłu i coraz to dalej postępującej doskonałości rozwoju środków transportowych. Wśród tych warunków rozwinęła się też turystyka, oraz i ea corocznych odpoczynków dla pracowników wszelkiego rodzaju.

Poza temi głębszymi, wężej omówionymi przyczynami turystyki, są jeszcze i inne ściśle związane z dzisiejszym stanem rzeczy.

Żyć i ra-dliwość wymiany, poniesienie ładów w czasie wielkiej wojny 1914-1918, wywołały pewną ciekawość szerszych warstw ludności, a ciekawość ta pędzi ludzi do podróżowania. A jakieżż możnaaby temu nowemu dążeniu ludzkości do podróży zadość czynić bez mechanicznego postępu naszej epoki? W ten sposób dochodzimy do ustalenia, iż mechaniczny postęp naszych czasów jest z jednej strony potężną przyczyną, a równocześnie ważnym czynnikiem turystycznym. Widzimy codziennie nsiowanie technikowego ruchu w kierunku usprawnienia środków turystycznych, a równocześnie i nacisk turystyki na tych, którzy ulepsząją środki komunikacyjne.

Dokąd prowadzi nas ten stały wzajemnie na siebie oddziałujący bieg rzeczy? Kto poważy się położyć kres rozwojowi przemysłu turystycznego i środków komunikacji? Kto mógłby dzisiaj, bodaj w myśli, naskikować położenie światowej gospodarki komunikacyjnej za pół wieku? Czy zdoła wówczas dostrzec — jak to pytał się George d'Avenaal — „małość naszej planety”?

Jeden fakt musimy już uwzględnić, ten mianowicie, iż turystyka jest przedmiotem umysłowej organizacji. Turystyki nie można już uzasadnić tylko jako zmiany miejsca, wywołanej tą czy inną przyczyną, lub ich związkiem, jak to wyżej mówiliśmy, które ostatecznie można sprowadzić do dążności wyzwolenia się z codzienności życia. Turystyka rozwija się w formach coraz to doskonalszych, mających coraz to mniej charakter przymusowości, wskutek tego nie zna ona już granic geograficznych. Turystyka będzie rozporządzać niewymiernością tworzenia badań i prac ludzkiego ducha.

Jakkolwiekbydż jest, to turystyka już dzisiaj, w obecnych warunkach zezwala nam dzięki swym choćby nawet ograniczonym możliwościom, brać udział w dalekich i wielkich poruszaniach się mas ludzkich, które w miarę rytmu pół roku łączą się lub rozdziela. Ruch ten jest całkowicie jednak odmiennym od dotychczasowych wędrówek człowieka, badanych przez wiedzę geograficzną.

Ruch turystyczny w SCHRONISKACH GÓRSKICH.

Ministerstwo komunikacji, pragnąc mieć pełny obraz ruchu turystycznego w obrębie Karpat, przystąpiło w bieżącym roku do zbierania danych, dotyczących frekwencji turystów w większych schroniskach. Wykazy nadechodzą co miesiąc do wydziału turystyki dając rzeczywisty obraz wzrostu zainteresowania turystyką górską.

W Tatnach ilość osób korzystających ze schronisk w miesiącu styczniu i lutym r. b. wynosiła się sumą 5978 turystów. W Beskidzie Wysokim — 5095 osób, w Karpatach Wschodnich ruch turystyczny jest również bardzo ożywiony, największą frekwencją cieszą się schroniska na Zarodanku w Czarnohorze, nowowytbudowane schronisko pod Pilnkiem w Bieszczadach, oraz w Gorganach na Przemyślu Panym. Istotną rolę w tym zakresie wykonywały stajniocentowe wykonywania.

Statystykę frekwencji wydział turystyki prowadzić będzie cały rok.

Walne zebranie

ODDZIAŁU TOW. TATRZAŃSKIEGO

W piątek, dnia 5 bm, tj. dzisiaj o godz. 18 odbędzie się w Będzinie w sali posiedzeń Sejmiku będziniego (starostwo) walne zgromadzenie polskiego Tow. tatrzańskiego, oddziału Zagłębia Dąbr. z następującym porządkiem obrad: zgłoszenie posiedzenia, sprawozdanie zarządu z działalności w ub. roku, sprawozdanie komisji rewizyjnej, udzielenie absolutorium zarządowi, uchwalenie prelimitacji na rok 1935, wybór zarządu, komisji rewizyjnej, sąda honorowego, wolne wnioski.

O ile w określonym czasie nie zjawi się przewidziana w § 22 statutu jedna piąta część członków, odbędzie się w godzinie po terminie drugie walne zgromadzenie ważne bez względu na ilość obecnych.

Najpiękniejsze jeziora Polski

Do najmniej znanych terenów turystycznych w Polsce należy „krajna tysiąca jezior”, położona na Wileńszczyźnie, głównie w powiatach brzeskim, postawskim i świeckim. Osobliwością tego terenu jest gęsta sieć największych w Polsce jezior z bogato rozwiniętą i piękną krajobrazowo siecią rzeczną.

„Perla” zaś tej krainy jest powiat brzeski — nie tylko dlatego, że posiada najwięcej i największych (poza jez. Narocz) jezior, jak: Smu-dy, Strusto, Dryświaty, Drywiaty i t. d., ale ze względu na malownicze położenie tych jezior i rzek: falistość terenu pojezierza, wysokie i bogato urzeźbione brzozy, obromowane pięknymi i różnorodnymi lasami itd.

Malowniczość jezior i rzek Brzawszczyzny, niewielka ilość osiedli ludzkich na ich brzegach, dziewiczość i bogactwo otaczającej je przyrody — stanowią nieprzerwaną urok tego mało znanego zakątka Polski, mającego jeszcze niezapisaną kartę, jako pierwszorzędnym teren, mogący oprzeć swój rozwój gospodarczy, poza racjonalną eksploatacją drzewo-

stanu i gospodarstw rybnych, na niezwykłych walorach turystycznych. W pierwszym rzędzie jednak Brzawszczyzna — to majdealniejszy teren dla uprawiania wszelkich sportów wodnych, dzięki wielkiej powierzchni jezior i szlakiem prądów rzek.

Chcąc więc zobaczyć i tutaj jednak porobiły już sporo szczerb w odwiecznych puszcach oraz z niczem niewy tłumaczoną lekkomyślnością próbują zmarnować naturalne bogactwa Brzawszczyzny przez nieprzemyślaną regulację niektórych rzek, co doprowadziło już do poważnego obniżenia poziomu szeregu jezior, a nawet zupełnego zniknięcia niektórych z nich z powierzchni ziemi. Powstają stał straty dla gospodarki rybnej, osłabia się obronność tego pogranicznego terenu, ale przede wszystkim — trwoni się te wielkie wartości, dzięki którym, przy odpowiedniej propagandzie, Brzawszczyzna może się w niedalekiej przyszłości stać wymarzoną terenem sportów wodnych i przyciągać turystów nie tylko z Polski, ale i z zagranicy.

Przywileje dla turystów zagranicznych we Francji

Narodowe biuro turystyczne w Paryżu podaje do wiadomości, że w związku z uroczystościami r. 1935, będąc przyznane zniżki dla zagranicznych turystów.

Związki zawodowe i stowarzyszenia uznane i nieposiadające charakteru politycznego będą mogły wjeżdżać na terytorium Francji bez paszportów, pod warunkiem dostarczenia listy uczestników, której wiarygodność zostanie potwierdzona przez konsula francuskiego; dla każdego z uczestników wystarczy posiadanie dowodu osobistego, zaopatrzonego w fotografie.

Cudzoziemcy, podlegający przymusowi wizy, będą mogli otrzymać prawo pobytu dwumiesięczne, przy czym wiza będzie kosztować tylko 10 fr. fr.

Koleje przyznają zniżkę 60 proc. na biletach pełnych na przejazd „tam” z punktu granicznego Francji do Paryża; pozbawia bilet ten będzie dawał prawo do 40 proc. zniżki na podróży powrotną, umożliwiając przystępem podróżnemu zwiedzenie wszystkich zdrojowisk i uzdrowisk, pod warunkiem jednak ukończenia pod-

róży powrotnej przed 31 lipca 1935 r.

Towarzystwa żeglowne przyznają zniżkę, wynoszącą od 10 — 50 proc.

Hotele parcy ustanowiły w porozumieniu z biurami podróży ceny ryczałtowe, które będą stosowane do pobytu różnej długości. Oto przykład: 5 dni w hotelu z półpensjonem (tylko 1 posiłek), z wyłączeniem wina, zwiedzaniem Paryża w auto-karze, wycieczką do Wersalu w auto-karze, wraz ze śniadaniem, miejscem w teatrze, lub na jakimś innym widowisku, wszystko za 525 fr., 455 fr. lub 375 fr., stosownie do kategorii wybranego hotelu. Ceny powyższe obejmują wszystkie podatki, usługa, napiwki i przewóz z dworca do hotelu i spowrotem.

Co się tyczy automobilistów, to będą oni zwolnieni od przedstawienia na granicy czy to międzynarodowego prawa jazdy, czy też międzynarodowej książki drogowej.

Dyrekcja cel zamierza wprowadzić prowizoryczne karty wejścia wydawane przez posterunki graniczne, a które zwolnią właścicieli samochodów od wszelkich innych formalności.

Niewidzialny towar
ich spacerów-subtelny
zapach wody toaletowej

FORVIL

ELEGANCKIE PANIE W STOLICACH
EUROPY UŻYWAJĄ WODY TOA-
LETOWEJ O WYRAFINOWANYCH,
TRWAŁYCH ZAPACHACH ŻYWYCH
KWIATÓW: 5 FLEURS FORVIL

SPORT.

Przygotowania do olimpiady

Wtorkowe posiedzenie Pol. Kom. Olimpijskiego, poświęcone było sprawom zbiórki na fundusz olimpijski. Wybrano do tego szereg projektów, omawiając m. in. sprzedaż znaczków olimpijskich w cenie 20 gr. obowiązkowo wszystkim sportowcom, urządzenie loterii, w której główną wygraną byłby bezpłatny przejazd na Igrzyska do Berlina, stworzenie pamiątkowej książki o igrzyskach, opodatkowanie nie zawodów, organizacja „dnia olimpijskiego” itp.

2 szkoły lotnicze w Krakowie

Staniem aeroklubu krakowskiego i L. O. P. P. zostaną w najbliższym czasie otwarte w Krakowie dwie szkoły: szybowcowa L. O. P. P. i lotnicza - motonowa przy aeroklubie krakowskim.

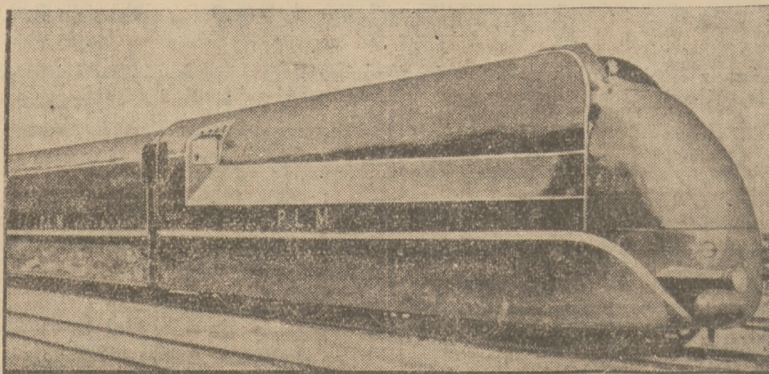
Kraków — Kopenhaga

Krakowski Okręgowy Związek piłki nożnej prowadzi pertraktacje w sprawie rozegrania w lipcu międzynarodowego meczu piłkarskiego Kraków — Kopenhaga w stołnicy Danii. Termin meczu przypadałby w okresie wycieczki morskiej do Danii.

Porazka reprezentacji Makabi

Reprezentacja polskiej Makabi rozegrała w Tel Avivie pierwszy swój mecz piłkarski w światowym turnieju makabijskim. W meczu tym Polacy spotkali się z reprezentacją Palestyny i przegrali w stosunku 0:2.

NOWOCZESNA LOKOMOTYWA FRANCUSKA.

Parowóz ten przeznaczono do obsługi linii Paryż — Ljon.

Mecz Warszawa — Berlin odbędzie się w Berlinie

Termin meczu rewanżowego Warszawa — Berlin w boksie został wreszcie ustalony. Mecz ten odbędzie się w Berlinie w dniu 1 listopada r. b.

Pierwszy mecz odbył się niedawno w Warszawie i zakończył się zwycięstwem drużyny stołecznej 9:7.

Książd — sędzią bokserskim

Mало kto w Polsce wie, że w szeregach sędziów bokserskich, znajduje się również osoba duchowna. Jest to ks. Zygmunt Tyniecki z Głuchniadza, który po złożeniu egzaminu, od 18 lutego br. jest rzeczywistym sędzią bokserskim z przynależnością do Pomorskiego O. Z. B.

Polak ustanowił dwa rekordy w pływaniu.

Znany pływak amerykański polskiego pochodzenia, Maciej Chrostowski, student uniwersytetu Yale w New Haven, ustanowił dwa nowe światowe rekordy, a mianowicie: 100 jardów — 53,2 sek., 50 jardów — 23,6 sek.

Przedstawiciela

na Zagłębie Dąbrowskie, względnie na wojew. kieleckie, dobrze wprowadzonego z branży gastronomicznej i spożywczej, obecnego z konserwacją napojów, poszukuje jedna z największych w tej gałęzi firm w Polsce.

Oferty tylko poważnych rezydentów, rozporządzających środkami obrotowymi i zabezpieczonymi kierować do Administracji pod „H”.

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

LOKAL
dla adwokata lub na gabinet dentystyczny w centrum miasta do wynajęcia. — Wiadomość: tel. 5-57 od godz. 9 do 13-ej i od 15 do 18-ej. 1841

KUPNO i SPRZEDAŻ

W NAJLEPSZYM
położeniu Olkusz — (miejsce letniskowe w wojew. kieleckim) na dogodnych warunkach się do sprzedania w parcelacji grunty pod budowę domów mieszkalnych i na cele fabryczne. Woda i elektryczność na miejscu. Wiadomość: Biuro Sprzedaży Parcel Olkusz, ul. Augustjańska Nr. 15. Osobiste informacje codziennie od godz. 9-ej do 17-ej 14

SKŁAD APTECZNY i PERFUMERJA M. JAGIEŁŁOWICZ

ul. 3-go Maja 7 SOSNOWIEC Telefon 1-71 i 3-39

POLECA: Towary apteczne, higieniczne, kosmetyczne i t. p.

Wycieraczki, szetki, fraterki, pokosty, lakiery,

1853 oraz artykuły gospodarczego użytku. — — —

CENY KONKURENCYJNE! CENY KONKURENCYJNE!

KINO „Zagłębie”

Ostatnie 2 dni (czwartek i piątek) po cenach niższych od 25 groszy.

Dziś! Szczytowa arcydzieło produkcji wiedeńskiej, opromienione piękną, melodyjną muzyką **Franciszka Schuberta p. t.**

Niedokończona symfonia

Film o którym mówi z zachwytem cały świat. W rolach gł.: **Marta Eggerth** — uroczą i nieodłączną partnerką **Jana Kiepury**, **Hans Jaray** w roli Fr. Schuberta.

Nadprogram: Tygodnik Paramount i dodatek kolorowy **Wkrótce „Frasquita”**

Od dziś początek seansów o godz. 6-ej wiecz.

Kino dźwiękowe CASINO

obok przyst. tramw. Żeromskiego

Wielka uczta dla wszystkich miłośników kina!

Hanka Ordynówna, Bogusław Samborski i in.

w sensacyjnym dramacie osnętym na tle alkoizacji szpiegowskiej odcienzonego państwa p. t.

SZPIEG W MASCE

II FILM. Sylwia Sidney i Fredric March niezrównana para wirtuozów ekranu w kapitalnym filmie p. t.

SPRYTNA DZIEWCZYNA

Pocz. o 5.30, w niedzielę o 2.30 Bilety od 25 gr

KINO „Palace”

w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Dziś!

Czarująca operetka filmowa

Bal w Savoyu

W roli gł.:

Słynna śpiewaczka prima-donna Opery Wiedeńskiej **GITTA ALPAR**

ROZSI BARSONY, HANS JARAY.

Miljonowa wystawa! Cudowne melodie wiedeńskie!

Początek o godz. 6.

KINO „EDEN”

Gwiazda Gwiazd! GRETA GARBO

Jedna Jedyna i Niezastąpiona! Kobieta z ognia zrodzona

w wspaniałym egzotycznym filmie, który stał się jej największym triumfem p. t.

MAŁOWANA ZASŁONA

obok Greta: **Herbert Marshall, George Brent.**

Reż. Ryszard Bolesławski.

Początek seansu o godz. 18.

SOSNOWIEC. Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka pocz. 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. Rękopisów redakcja nie zwraca.

Oddziały „Kurjera Zachodniego”:

BIŁDZIN, Małachowskiego 7. — CZĘŁADZ, J. Dembiński, Miłowska 5. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordasewskiego. — STRZEMIENIŹCE, księg. W. Bągińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STYJEWICZ

BIURO SPRZEDAŻY

Portland Cementu — „Saturn”

S. UNIERZYSKI

Wojkowice Komorne, ul. Sobieskiego 80
tel. Będzin 6-09.

Sprzedaż wagonowa i detaliczna na miejscu lub z odsławą naszymi kołmi, ow. kolejną wąskotorową na terenie G. Śląska.

ORYGINALNE PROSZKI
MIGRENO-NEUROGIN
ZM. FABR. **KOGUTEK**
ZA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW MIGRENA NEURALGIA GRYPY
PRZEBIEG BÓLE STAWOWE KOSTNE ARTERYJNE
FABRYCZNY W APTEKACH PROSZKOWYCH TELEFON **KOGUTEK**
W ORYGINALNEM OPAKOWANIU PO 5 PROSZKOWYCH
DZIAŁA W KASIE PROSZKOWYCH I ZAPACHNIEJ

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA

W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM

Spółka Akcyjna

przypomina Swym Odbiorcom, że w dniu 2-go kwietnia mają termin nadawania 2-go konkursu dla czytelników czasopisma

„Elektryczność w domu”

Dużo cennych porad. Odpowiedzi na wszystkie pytania pod adresem Elektryczność w domu. Szczegóły w zeszytach 7 czasopisma. Można otrzymać w naszym sklepie przy ul. Dąbrowskiej 1 w Sosnowcu.

HEMOROIDY!
PRZY CIĘPIENIACH HEMOROIDALNYCH (BÓLECH, SWIADZENIU, PIĘCZENIU I KRWAWIENIU) STOSUJE SIĘ
ORYGINALNE CZOPKI „VARICOL”
GASECKIEGO
PRZY ZŁYCHWIRTYCH GUZACH HEMOROIDALNYCH STOSUJE SIĘ HEMOVARICOL (JAPONSKIEGO)

42 PRETY PLACU

22 mtr. frontu (do południa), tymczasowo dojazd z Moniuszki 2a sprzedam zaraz, Sosnowiec, Kołłątaja 11 m. 1.

UNIEWAŻNIAM

składziony dowód o sobisty wydany przez gminę Rolnictwa chlebiec Siewnik, nanna, Łazy.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO

książkę wojskową — dowód osobisty, patent i różne dokumenty na imię Abram No wiatangier. 1846

Różne

KRAWCOWA

hyla pracowniczka Hensgo przyjmuje roboty, Będzin, Kołłątaja 102 — tel. 64 od 19 — 20 — Zajdowska.

PIĘGI PLANY WARTY PRZYSZŁE
ZGUBIŁY TYLKO
KREMEN META
ZADAC WISZCZIE!

SKANDAL.

— Słyszałeś o tem, że w Brazylii...
— Słyszałem...
— A czy słyszałeś, że u nas rzucają...
— Nie! Nie! Skandal!
— Ależ tak! Jakby je inaczej można...
— Ugotować?

ZA PIĘĆ MINUT.

Małżeństwo wybiera się do teatru. Małż jest gotów, a żona jeszcze się ubiera. Zniecierpliwiony mąż woła:
— Kiedy mareszcie będziesz gotowa?
— Nie mądź! — odpowiada żona. — Przecież przed godziną jeszcze powiedziałam, że za pięć minut!